

Priručnik za korisnike Hrvatske farmakopeje

Drugo izdanje, listopad 2021.

AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE
PROIZVODE

Priručnik za korisnike Hrvatske farmakopeje

Sadržaj

DEFINICIJE, KRATICE I ZNAKOVI	4
PRISTUP HRVATSKOJ FARMAKOPEJI	5
Informatički preduvjeti za korištenje aplikacije	5
Registracija za tuzemne korisnike	6
Registracija za inozemne korisnike	13
Prva prijava i preuzimanje aplikacije	15
Prvo pokretanje aplikacije	18
Promjena lozinke	20
Odjava	22
Kreiranje ponude za dodatnog korisnika	23
Moguće teškoće	26
1. Spremanje „FarmakopejaKlijent.exe“ aplikacije u različitim preglednicima	26
a) <i>Mozilla Firefox</i>	26
b) <i>Google Chrome</i>	28
c) <i>Opera</i>	29
d) <i>Internet Explorer</i>	30
e) <i>Microsoft Edge</i>	32
2. Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja.....	35
a) <i>Mozilla Firefox</i>	35
b) <i>Google Chrome</i>	36
c) <i>Opera</i>	37
d) <i>Internet Explorer</i>	38
e) <i>Microsoft Edge</i>	40
3. Zaboravili ste lozinku.....	42
4. Korisnik već prijavljen na drugom računalu	43
5. Ističe vam pravo pristupa	44
5.1 <i>Provjera trajanje licence</i>	44
5.2 <i>Produljenje licence</i>	44
IZGLED HRVATSKE FARMAKOPEJE	47
Zaglavlje Hrvatske farmakopeje	47
Sadržaj HRF-a	49
Poglavlja HRF-a	49
<i>Uvodna poglavlja HRF-a</i>	50
<i>Pharmeuropa</i>	51
<i>Popis općih poglavlja</i>	51
<i>Opće napomene</i>	52
<i>Analitičke metode i postupci</i>	52
<i>Materijali za spremnike i spremnici</i>	52
<i>Reagensi</i>	53
<i>Opći članci</i>	54
<i>Opće monografije i Farmaceutski oblici</i>	54
<i>Poglavlja 8, 9 i 11</i>	55
<i>Biljne droge</i>	55
<i>Djelatne i pomoćne tvari, tvari iz krvi i plazme</i>	56
<i>Neobvezujući tekstovi</i>	59
<i>Englesko-hrvatski rječnik stručnog nazivlja korištenog u prijevodima za HRF</i>	59

PRETRAŽIVANJE HRVATSKE FARMAKOPEJE	60
Pretraživanje	60
<i>Upute o pretraživanju .....</i>	<i>60</i>
<i>Pretraživanje cjelokupnog izdanja .....</i>	<i>61</i>
<i>Pretraživanje u pregledniku .....</i>	<i>62</i>
Kopiranje i ispis	63
DEMO-VERZIJA HRF-a	64
ČESTO POSTAVLJANA PITANJA	66
KONTAKTI.....	68

DEFINICIJE, KRATICE I ZNAKOVI

Hrvatska farmakopeja je aplikacija Agencije za lijekove i medicinske proizvode na adresi: <https://farmakopeja.halmed.hr/> namijenjena prijavi korisnika i pregledavanju sadržaja Hrvatske farmakopeje. Za pristupanje aplikaciji unutar informatičke mreže Agencije potrebno je koristiti poveznicu <http://farmakopeja.halmed.hr/>.

Korisnici su fizičke ili pravne osobe koje se registriraju na stranici [Hrvatske farmakopeje](#). Korisnici iz Republike Hrvatske mogu se osobno registrirati putem registracijskog obrasca koji se nalazi na početnoj stranici Hrvatske farmakopeje. Ostali korisnici mogu se obratiti na adresu e-pošte podrska@halmed.hr kako bi to za njih obavili djelatnici HALMED-a.

Razina prava „Napredni korisnik“ – razina prava koja se dodjeljuje korisnicima koji su obavili registraciju na stranici Hrvatske farmakopeje. Korisnici s pravima „Napredni korisnik“ mogu pregledavati sadržaj Hrvatske farmakopeje, mijenjati svoje korisničke podatke, zatražiti otvaranje pristupa drugim korisnicima, pregledavati podatke korisnika za koje su zatražili pristup, izraditi ponudu za plaćanje pristupa te zatražiti produljenje pristupa.

Razina prava „Korisnik“ – razina prava koja se dodjeljuje korisnicima koji se nisu sami registrirali, nego su za njih korisnici s pravima „Napredni korisnik“ zatražili pravo pristupa. Korisnici s razinom prava „Korisnik“ mogu pregledavati sadržaj Hrvatske farmakopeje i mijenjati svoje korisničke podatke.

UF – Ured za farmakopeju

HRF – Hrvatska farmakopeja

Ph. Eur. – Europska farmakopeja

◇ **Bijeli dijamant** – označava početak i kraj teksta, u harmoniziranim tekstovima pokazuje da je ovaj odjeljak prisutan samo u tekstu Ph. Eur.

◆ **Crni dijamant** – u harmoniziranim tekstovima pokazuje da ovaj odjeljak nije harmoniziran između Europske, Američke i Japanske farmakopeje.

PRISTUP HRVATSKOJ FARMAKOPEJI

Informatički preduvjeti za korištenje aplikacije

Preglednici

Microsoft Internet Explorer verzija 10 (IE 10) ili viša
Mozilla Firefox verzija 31 ili viša
Google Chrome verzija 31 ili viša
Safari verzija 5.1.1 ili viša
Opera verzija 12 ili viša

U slučaju tehničkih teškoća pri korištenju Hrvatske farmakopeje možete se obratiti na adresu e-pošte podrska@halmed.hr. Ako je moguće priložite izrezak greške koja vam se javlja.

Operacijski sustavi

MS Windows verzija 7 ili viša

Tehnologije u Internet pregledniku

omogućen Javascript
omogućeno spremanje „kolačića (*cookies*)“

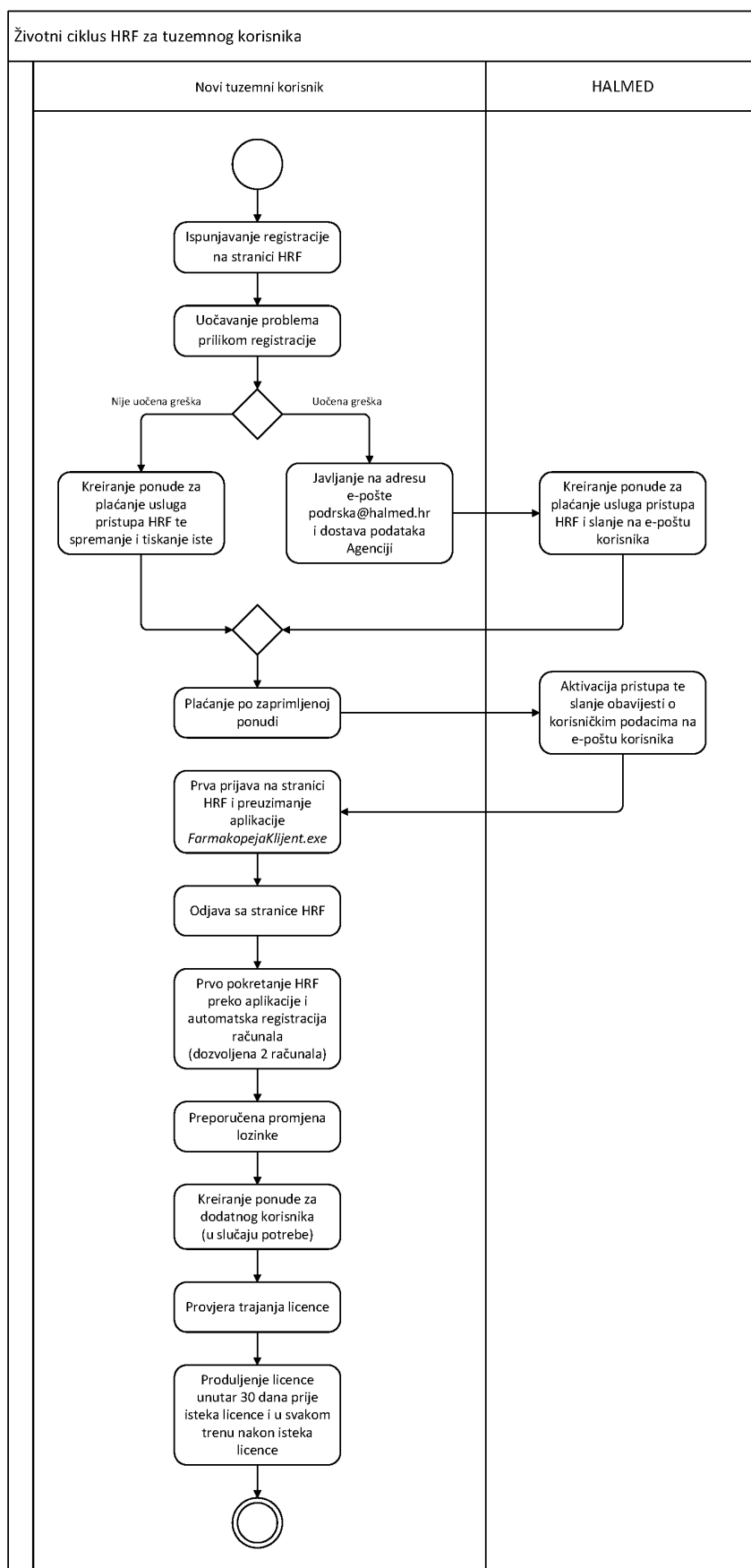
Tehnologije na osobnom računalu

instalirana i omogućena Java, minimalno Java SE 7u45 (preuzimanje na službenim stranicama: <https://www.java.com/en/download/>)

Ostale preporuke

minimalna rezolucija od 1024 x 768px
font 16 u postavkama preglednika
na osobnom računalu korištenje pregleda preko cijelog zaslona (tipka F11)

Registracija za tuzemne korisnike

Slika 1. Prikaz životnog ciklusa pretplate na Hrvatsku farmakopeju za tuzemne korisnike

Pristup Hrvatskoj farmakopeji omogućen je jedino registriranim korisnicima. S jednim korisničkim računom aplikaciji se može pristupiti s najviše dva registrirana računala. Registrirati se mogu fizičke i pravne osobe. Ako se registrira pravna osoba, u postupku registracije može kreirati više korisničkih računa.

Koraci registracije opisani u ovom poglavlju namijenjeni su korisnicima i uplatiteljima licence iz Republike Hrvatske.

Ako imate teškoća s registracijom, ili se registrirate izvan Republike Hrvatske, slijedite korake opisane u poglavlju: *Registracija za inozemne korisnike*.

Registraciji možete pristupiti preko poveznice na *web*-stranici HALMED-a:

- o <https://www.halmed.hr/Lijekovi/Farmakopeja/Hrvatska-farmakopeja/>

ili izravno preko iduće poveznice:

- o <https://farmakopeja.halmed.hr/?st=Registracija>.

Godišnju licencu za korištenje cjelovitog izdanja Hrvatske farmakopeje, kao i za tri godišnja dodatka, izdaje HALMED. Registraciju je moguće provesti putem **ove poveznice**, uz ispunjavanje zahtjeva traženim podacima, na temelju kojih se kreira ponuda za licencu. Nakon što se prema navedenoj ponudi izvrši plaćanje, korisniku će biti omogućen pristup cjelovitom izdanju farmakopeje. Obavijest o aktivaciji pristupa korisnik će zaprimiti e-poštom zajedno s odgovarajućom zaporkom za pristup farmakopeji.

Nakon pristupanja Hrvatskoj farmakopeji, dostupne verzije dostupne su za pretraživanje klikom na izbornik u zaglavlju. Otvaranje je podešeno na važeće izdanje farmakopeje.

Slika 2. Poveznica za naručivanje licence HRF-a na *web*-stranici HALMED-a Hrvatska farmakopeja

Klikom na jednu od poveznica dolazite na stranicu s dvije kartice, od kojih je za naručivanje licence/registraciju potrebno ispuniti karticu „Registracija“.

Slika 3. Popunjavanje prve stranice za registraciju korisnika - OIB

Na prvoj stranici potrebno je upisati OIB i „Kôd potvrde“. Ako znakovi na slici nisu čitljivi, moguće ih je promijeniti klikom na gumb „Stvori novi kôd“. Nakon upisa OIB-a i kôda potvrde, ispravnost podataka provjerava se klikom na gumb „Provjeri“.

Prijava Registracija

Registracija - novi korisnici

OIB Korisnički podaci Korisnički računi

OIB * 1111111111

Provjera i validacija OIB-a uspješno je izvršena!
 Molimo kliknite na karticu **Korisnički podaci** ili gumb **Sljedeća** kako biste nastavili postupak registracije.

Prethodna Sljedeća

Slika 4. Obavijest o tome da su provjera i validacija OIB-a uspješno provedeni

Nakon uspješno izvršene provjere i validacije OIB-a, potrebno je kliknuti na gumb „Sljedeća“.

Klikom na gumb „Sljedeća“ dolazi se do stranice „Korisnički podaci“ na kojoj je najprije potrebno odrediti je li riječ o fizičkoj ili pravnoj osobi, a nakon toga ispuniti dodatna polja. Obavezna polja su označena zvjezdicom.

Prijava Registracija

Registracija - novi korisnici

OIB **Korisnički podaci** Korisnički računi

Pravni oblik * Odaberite ...

Odaberite pravni oblik.

- Odaberite ...
- Pravna osoba
- Fizička osoba

Slika 5. Popunjavanje druge stranice za registraciju korisnika – Korisnički podaci, detalj s odabirom pravnog oblika

Prijava Registracija

Registracija - novi korisnici

OIB **Korisnički podaci** Korisnički računi

Pravni oblik * Fizička osoba

Kontakt podaci

Ime kontakt osobe *

Prezime kontakt osobe *

Država *

Grad *

Poštanski broj *

Ulica i kućni broj *

Telefon

Mobitel

Email *

[Prethodna](#) [Sljedeća](#)

Polja označena * su obavezna.

Slika 6. Popunjavanje druge stranice za registraciju korisnika – Korisnički podaci, Kontakt-podaci

Klikom na gumb „Sljedeća“ dolazi se do stranice „Korisnički računi“.
Klikom na gumb „Unos korisnika“ automatski se upisuje korisnik koji je u prethodnom koraku označen kao „Kontakt-osoba“.

Prijava Registracija

Registracija - novi korisnici

OIB Korisnički podaci **Korisnički računi**

Korisnički podaci

Unos korisnika

IME	PREZIME	EMAIL
Nema zapisa za prikaz.		

Kliknite na gumb "Unos korisnika" kako biste dodali korisnički račun.

Slika 7. Popunjavanje treće stranice za registraciju korisnika - unos podataka za novog korisnika

Svaki ponovni klik na gumb „Unos korisnika“ otvara polja za upis podataka za novog korisnika. Jedna organizacija (pravna osoba) može registrirati i koristiti više korisničkih računa.

Nakon što su uneseni podaci za sve korisnike i prihvaćeni uvjeti korištenja Hrvatske farmakopeje, klikom na gumb „Registriraj“ podaci se šalju u Agenciju.

Prijava Registracija

Registracija - novi korisnici

OIB Korisnički podaci Korisnički računi

Korisnički podaci

Unos korisnika

IME	PREZIME	EMAIL
Nema zapisa za prikaz.		

Kliknite na gumb "Unos korisnika" kako biste dodali korisnički račun.

Koji su uvjeti korištenja Hrvatske farmakopeje?

Prihvaćam uvjete korištenja Hrvatske farmakopeje

Registriraj

Slika 8. Završetak registracije

Time je postupak registracije gotov.

Klikom na gumb „Ponuda za plaćanje usluga pristupa Hrvatskoj farmakopeji“ može se pogledati ponudu na kojoj se nalaze podaci za plaćanje. Ponudu je potrebno spremati na računalo ili tiskati.

Prijava Registracija

Registracija - novi korisnici

↑ Registrirano

Poštovani,

registracijski formular je uspješno ispunjen.
Kako biste završili postupak registracije, molimo Vas da **platite troškove pristupa i dokaz o uplaćenim troškovima dostavite u Agenciju.**

Adresa za dostavu je:
Agencija za lijekove i medicinske proizvode
Ksaverska cesta 4
10 000 Zagreb

Nakon završetka postupka registracije, Vaši korisnički podaci bit će kreirani i poslani na adresu Vaše e-pošte.
Za sve dodatne informacije molimo Vas da se obratite na **+385 (0)1 4884 100 (centrala)** ili na adresu e-pošte podrska@halmed.hr.

S poštovanjem,
Agencija za lijekove i medicinske proizvode
Hrvatska farmakopeja

📄 Ponuda za plaćanje usluga pristupa Hrvatskoj Farmakopeji

Nakon otvaranja prozora ponude, za ispis ponude koristite tipke Ctrl+P, a za spremanje ponude na računalo tipke Ctrl+S.

Nova registracija

Slika 9. Otvaranje ponude

Agencija za lijekove i medicinske proizvode
Ksaverska cesta 4
10000 Zagreb
Tel: +385(0)1 4884-153/156
Faks: +385(0)1 4884-130
OIB: 37926884937

Ime Prezime
Ulica 01
1000 Zagreb
Hrvatska
OIB: 79137076708

Ponuda br. 255
Datum ponude: 27.09.2021.
Mjesto izdavanja: Zagreb

Rbr	Naziv usluge	Količina	Cijena Kn	Iznos
1	HRVATSKA FARMAKOPEJA Online pristup web aplikaciji Hrvatska Farmakopeja	1	300,00	300,00
			Ukupno	300,00
			Porez	15,00
			IZNOS PONUDE	315,00

Navedeni iznos uplatite
Agencija za lijekove i medicinske proizvode
Ksaverska cesta 4 10000 Zagreb

IBAN: **HR0723400091110133093**
Model: **HR99**
Poziv na broj: **84-255-20210927**
Valuta i iznos: **HRK 315,00**
Opis plaćanja: **Plaćanje po ponudi broj 255**

Ponuda vrijedi do promjene cjenika.
U slučaju promjene cjenika, uplata po ovoj ponudi nije važeća.

Radi prepoznavanja uplate, obavezno unijeti Poziv na broj primatelja i Opis plaćanja

Slika 10. Ponuda

Nakon što Agencija primi potvrdu o uplati, aktivirat će se zatraženi korisnički računi, a obavijest o korisničkim podacima stići će na upisane adrese e-pošte.

uto 5.10.2021 8:39

IT

Aktivacija licence - odobravanje pristupa za korištenje Hrvatske Farmakopeje

To David Jerković

 This message was sent with High importance.

Poštovani,

u nastavku maila su korisnički podaci za pristup Hrvatskoj farmakopeji.

Adresa za pristup je: <https://farmakopeja.halmed.hr>

Korisnički podaci za pristup:

Korisnik: **Ime Prezime**

Korisničko ime: **iprezime**

Lozinka: **MQDDHdk1**

Nakon prve prijave u sustav, molimo Vas da promijenite lozinku.

U slučaju problema s korištenjem, možete se obratiti na adresu e-pošte podrska@halmed.hr.

S poštovanjem,

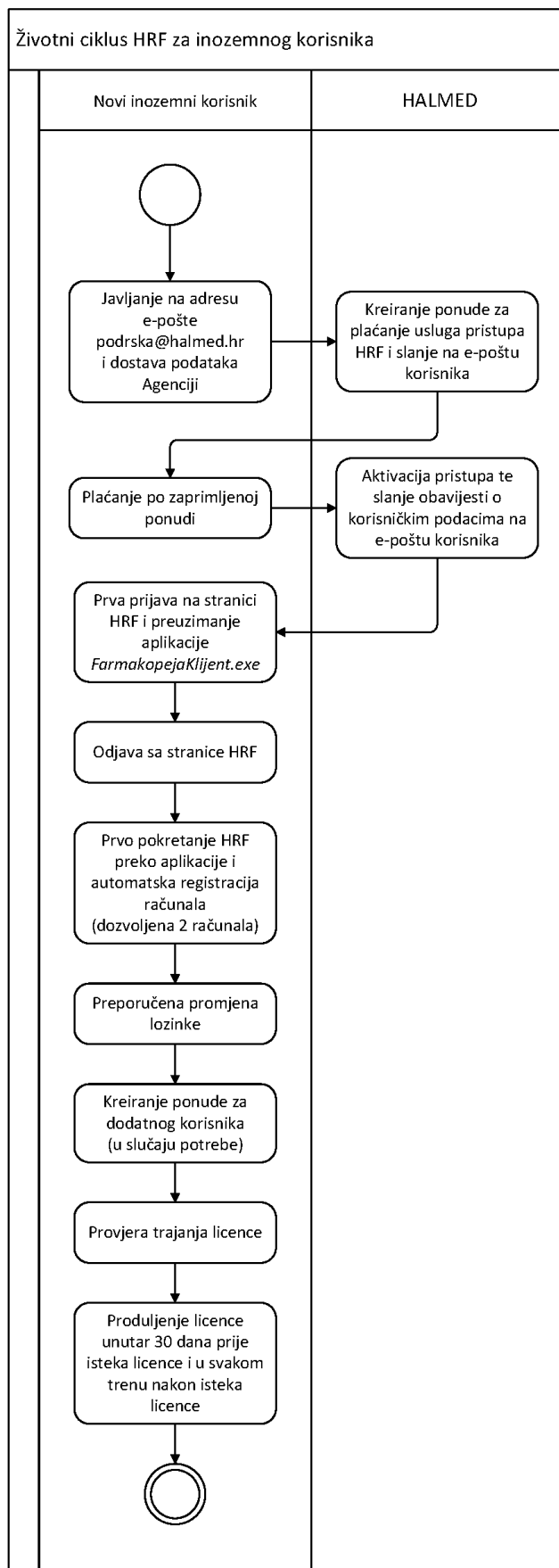
Agencija za lijekove i medicinske proizvode

Hrvatska farmakopeja

Slika 11. Obavijest o korisničkim podacima

Ovi podaci potrebni su vam za prvu prijavu i preuzimanje aplikacije.

Registracija za inozemne korisnike

Slika 12. Prikaz životnog ciklusa pretplate na Hrvatsku farmakopeju za inozemne korisnike

Ako imate teškoća s registracijom, ili se registrirate izvan Hrvatske, potrebno je slijediti dolje navedene korake:

Podatke o budućim korisnicima Hrvatske farmakopeje šaljete na HALMED-ovu adresu e-pošte podrska@halmed.hr

HALMED-u je potrebno dostaviti sljedeće podatke:

Vrsta korisnika:

Tuzemni ili

Inozemni

OIB / VAT

Pravni oblik:

Pravna osoba ili

Fizička osoba.

U slučaju *Pravne osobe* dostavljaju se sljedeći podaci:

Osnovni podaci:

- Naziv organizacije/ustanove
- Država
- Grad
- Poštanski broj
- Ulica i kućni broj

Kontakt-podaci:

- Ime kontakt-osobe
- Prezime kontakt-osobe
- Država
- Grad
- Poštanski broj
- Ulica i kućni broj
- Telefon
- Mobitel
- E-mail.

U slučaju *Fizičke osobe* dostavljaju se sljedeći podaci:

Kontakt podaci:

- Ime kontakt-osobe
- Prezime kontakt-osobe
- Država
- Grad
- Poštanski broj
- Ulica i kućni broj
- Telefon
- Mobitel
- E-mail.

U slučaju različitosti podataka osobe koja će koristiti aplikaciju HRF od osobe navedene u kontakt-podacima, ili u slučaju potrebe kreiranja računa za dodatne osobe, potrebno je dostaviti sljedeće podatke:

Kontakt-podaci (druge ili dodatne osobe)

- Ime osobe
- Prezime osobe
- E-mail.

Po dostavi podataka, zaprimit ćete ponudu za plaćanje na navedenu e-mail adresu (vidi sliku 10).

Nakon što Agencija primi potvrdu o uplati, aktivirat će se zatraženi korisnički računi, a obavijest o korisničkim podacima dobit ćete na upisane adrese e-pošte (vidi sliku 11).

Prva prijava i preuzimanje aplikacije

Pristup Hrvatskoj farmakopeji omogućen je jedino registriranim korisnicima. Adresu za pristup korisnici su dobili na obavijesti o korisničkim podacima, odnosno mogu se prijaviti na kartici „Prijava“ na idućoj poveznici:

- o <https://farmakopeja.halmed.hr/?st=Prijava>.

Kod prve prijave korisnici na stranici za prijavu trebaju upisati korisničko ime i lozinku koju su dobili putem e-pošte te kliknuti na gumb „Prijava“.

Slika 13. Prijava u aplikaciju

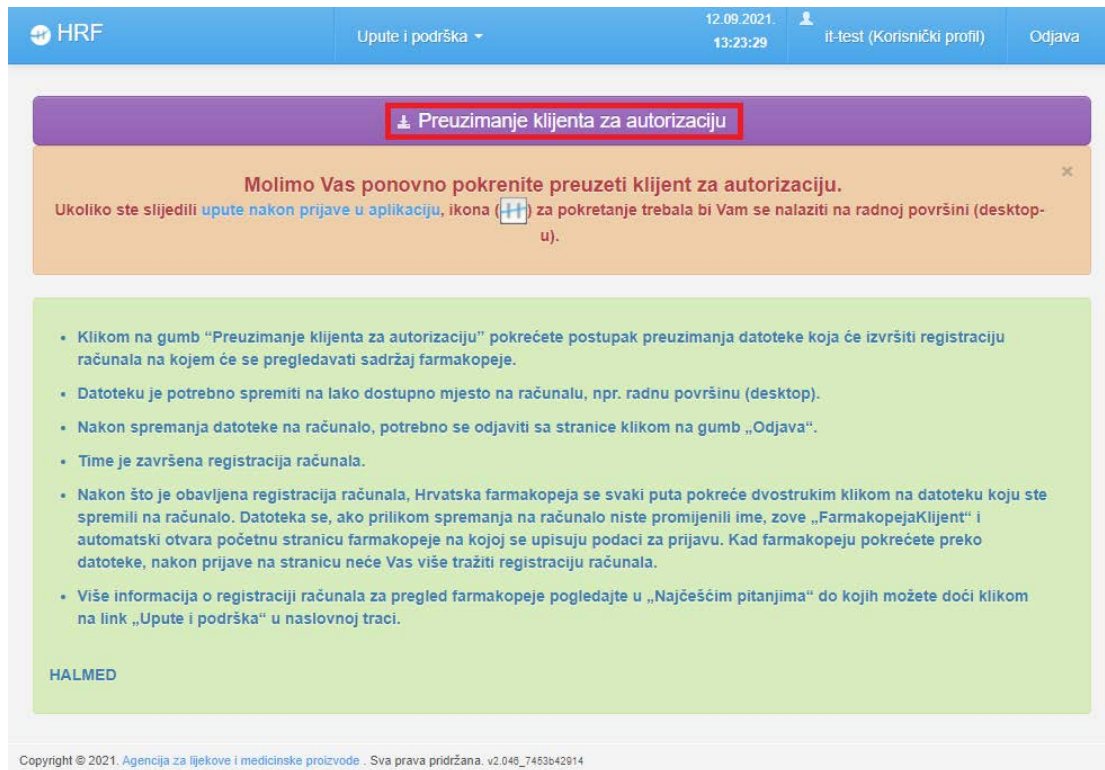
Ako nisu pravilno uneseni korisnički podaci, nakon tri neuspjele prijave pojavit će se i polje „Kôd potvrde“ sa slikom na kojoj su prikazani znakovi kôda.

Slika 14. Kôd potvrde

Ako znakovi na slici nisu čitljivi, moguće ih je promijeniti klikom na gumb „Stvori novi kôd“. Znakove sa slike potrebno je prepisati u polje „Kôd potvrde“, a zatim kliknuti na gumb „Prijava“.

Lozinku ne morate unositi svaki put. Dovoljno je da kliknete u kvadratić uz „Zapamti prijavu“ i lozinka će ostati zapamćena za daljnje prijave.

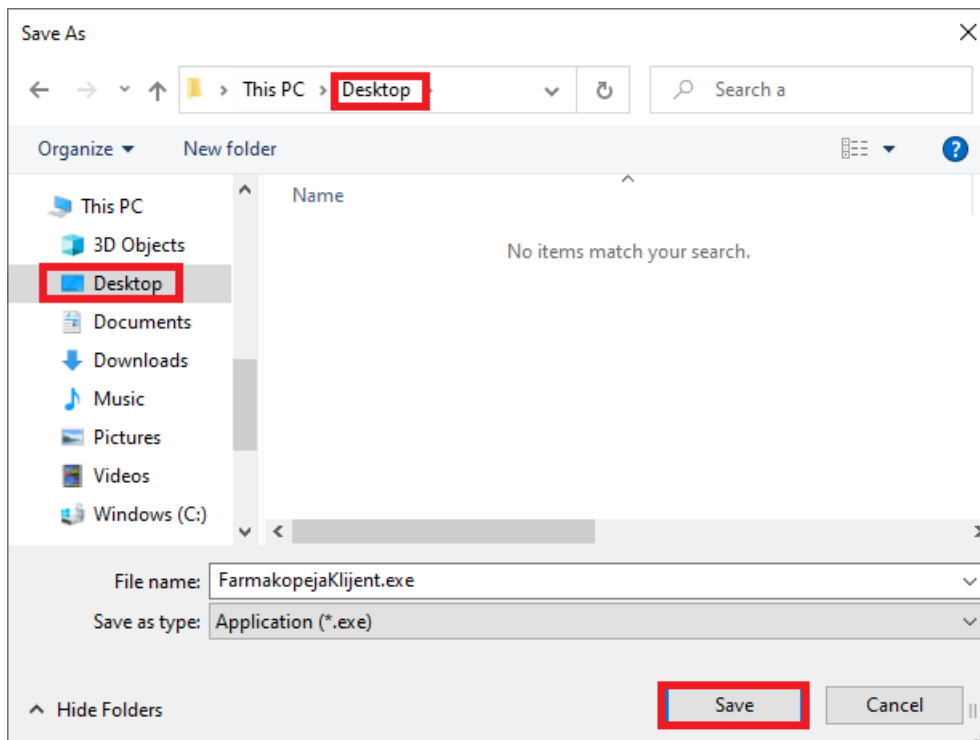
Nakon prve prijave korisnika u sustav, potrebno je preuzeti klijenta za autorizaciju, odnosno instalirati aplikaciju na vaše računalo.

Slika 15. Prvi korak preuzimanje klijenta za autorizaciju

Klikom na gumb „Preuzimanje klijenta za autorizaciju“ pokreće se postupak preuzimanja datoteke putem koje ćete pregledavati sadržaj Hrvatske farmakopeje.

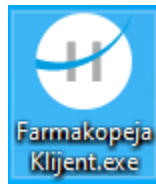
Datoteku je potrebno spremiti na lako dostupno mjesto na računalo, npr. na radnu površinu (Desktop). Prilikom spremanja datoteci možete izmijeniti ime.

Slika 16. Odabir mjesta pohrane klijenta na računalo

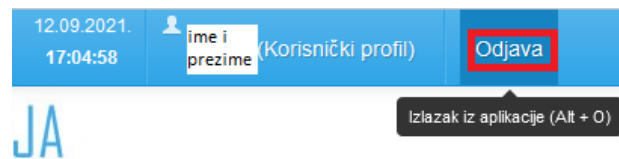

Ako ste datoteku spremili u neku od mapa računala, za bržu dostupnost, na desktop možete izvući ikonu aplikacije, klikom na koju dalje možete ponovo ulaziti u aplikaciju.

Slika 17. Ikona za pokretanje aplikacije Hrvatska farmakopeja

Nakon spremanja datoteke na računalo potrebno je odjaviti se sa stranice klikom na gumb „Odjava“.

Slika 18. Odjava iz aplikacije

Kod aktivacije aplikacije na drugom računalu (od dva moguća), cijeli postupak prijave i preuzimanja aplikacije je potrebno ponoviti.

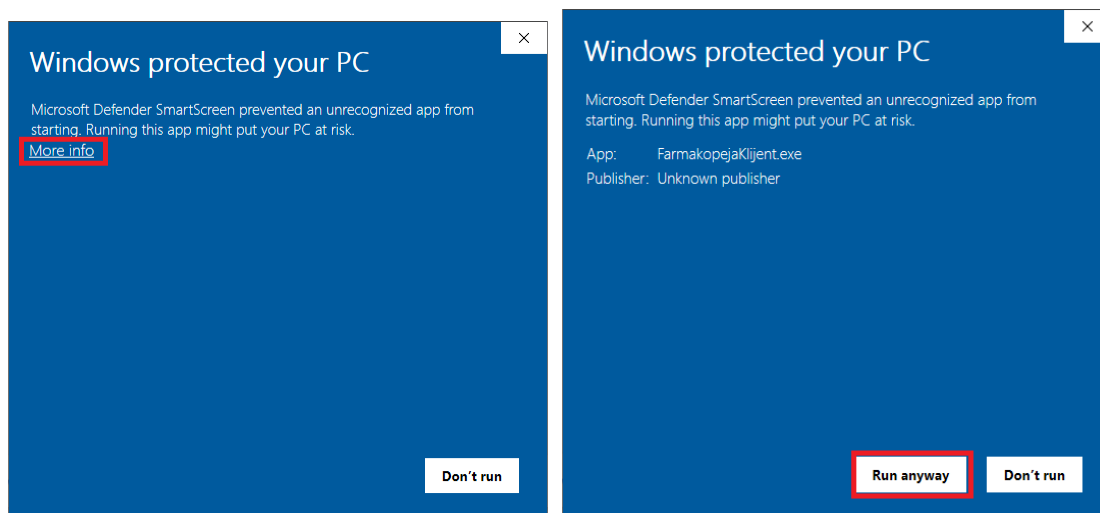
Što napraviti u slučaju neispravnog učitavanja stranice, opisano je u poglavlju: [Moguće teškoće, točka 2.](#)

Na koji način preuzeti aplikaciju u različitim preglednicima, opisano je u poglavlju: [Moguće teškoće, točka 1.](#)

Prvo pokretanje aplikacije

Nakon što je preuzet klijent za autorizaciju, Hrvatska farmakopeja se svaki put pokreće dvostrukim klikom na datoteku koju ste spremili na računalo (vidjeti sliku 16). Datoteka se, ako pri spremanju na računalo niste promijenili ime, zove „FarmakopejaKlijent.exe“ i automatski otvara početnu stranicu farmakopeje na kojoj se upisuju podaci za prijavu.

Zbog zaštite vašeg računala, pri prvom pokretanju Hrvatske farmakopeje preko datoteke prije učitavanja stranice otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno odabrati „Više informacija (*More info*)“, te kliknuti na gumb „Pokreni svejedno (*Run anyway*)“.

Slika 19. Prvo pokretanje aplikacije

Ovo se događa zbog toga što FarmakopejaKlijent prilikom prvog pokretanja mora odraditi automatsku registraciju računala za pristup HRF.

Kupnjom jedne licence Hrvatske Farmakopeje, ostvarujete pristup Hrvatskoj Farmakopeji na najviše dva računala, koja je potrebno registrirati na opisani način.

U slučaju potrebe promjene računala, potrebno je obratiti se na adresu e-pošte podrska@halmed.hr.

Kad farmakopeju pokrećete preko datoteke, nakon prijave na stranicu neće vas više tražiti registraciju računala.

Svaki puta nakon pokretanja aplikacije potrebno se prijaviti.

Slika 20. Prijava u aplikaciju

Ako nisu pravilno uneseni korisnički podaci, nakon tri neuspjele prijave pojavit će se i polje „Kôd potvrde“ sa slikom na kojoj su prikazani znakovi kôda.

Slika 21. Kôd potvrde

Ako znakovi na slici nisu čitljivi, moguće ih je promijeniti klikom na gumb „Stvori novi kôd“. Znakove sa slike potrebno je prepisati u polje „Kôd potvrde“, a zatim kliknuti na gumb „Prijava“.

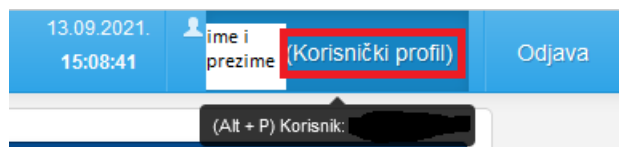
Lozinku ne morate unositi svaki put. Dovoljno je da kliknete u kvadratić uz „Zapamti prijavu“ i lozinka će ostati zapamćena za daljnje prijave.

Nakon uspješne prijave otvara se **važće izdanje** Hrvatske farmakopeje. Više o izgledu i pretraživanju Hrvatske farmakopeje nalazi se u odgovarajućim poglavljima ovog Priručnika.

Promjena lozinke

Promjena lozinke može se učiniti u bilo kojem trenutku nakon zaprimanja korisničkih podataka putem e-pošte.

Korisnik treba najprije kliknuti na opciju „Ime korisnika (Korisnički profil)“ koja se nalazi u naslovnoj traci.

Slika 22. Pristup postavkama korisničkog profila

Otvorit će se stranica „Pregled korisničkog profila“ na kojoj se nalaze korisnički podaci. Za promjenu lozinke potrebno je kliknuti na gumb „Postavljanje nove lozinke“.

Pregled korisničkog profila

Podaci o korisniku

Tip	Korisnik
Korisničko ime	
Ime	
Prezime	
Email	

Postljednja promjena korisničkih podataka: 25.03.2016. 10:08

Postavljanje nove lozinke

Slika 23. Promjena lozinke

Na ekranu će se pojaviti tri polja za upis lozinke.

U polje „Lozinka (trenutna)“ upisuje se postojeća lozinka koja se mijenja, a u preostala dva polja se upisuje nova lozinka. Lozinka mora biti dugačka minimalno osam znakova i pritom uključivati velika i mala slova te brojeve. Upisani podaci potvrđuju se klikom na plavu kvačicu.

Email

Ažuriranje Lozinka (trenutna)

Lozinka (trenutna) [Klik za uređivanje](#)

Lozinka (nova) [Klik za uređivanje](#)

Lozinka (nova ponovljena) [Klik za uređivanje](#)

Postljednja promjena kor

Lozinka mora biti dugačka minimalno 8 znakova i pritom uključivati velika i mala slova te brojeve.

Slika 24. Upis nove lozinke

Nakon uspješne promjene lozinke iskočit će obavijest o promjeni lozinku u samoj aplikaciji, a na adresu e-pošte doći će obavijest o novim korisničkim podacima.

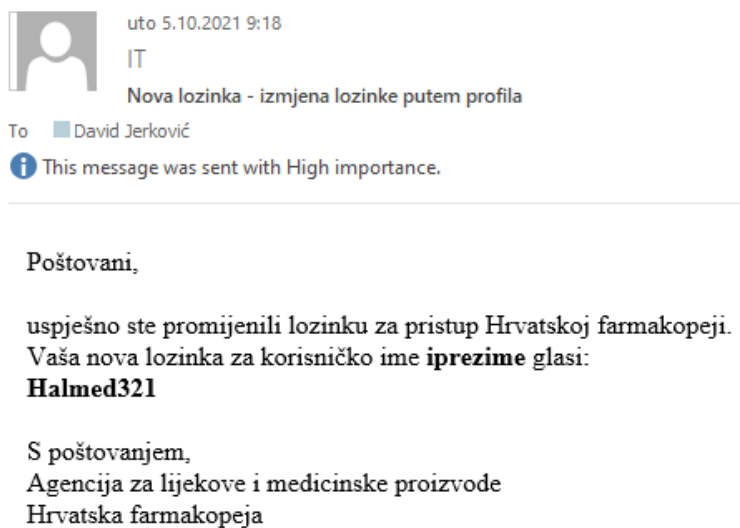
Podaci o korisniku

Tip	Napredni korisnik
Korisničko ime	iprezime
Ime	Ime
Prezime	Prezime
Email	David.Jerkovic@halmed.hr

Obavijest o promjeni lozinke za korisničko ime iprezime, uspješno je poslana na adresu e-pošte David.Jerkovic@halmed.hr

Postavljanje nove lozinke

Slika 25. Obavijest o izmjeni lozinke u aplikaciji

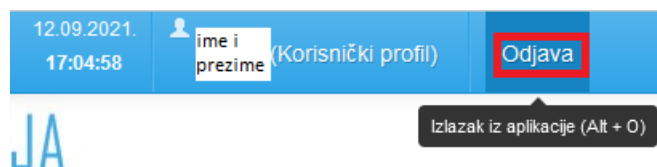
Slika 26. Obavijest o izmjeni lozinke

Iz prozora „Pregled korisničkog profila“ može se izaći klikom na neku od poveznica u naslovnoj traci, npr. poveznicu „Izdanje“ koji vodi na pregled Hrvatske farmakopeje.

Što napraviti u slučaju problema s promjenom lozinke ili zaboravljanja lozinke, opisano je u poglavlju: [Moguće teškoće, točka 3.](#)

Odjava

Nakon završetka rada s HRF-om korisnik se treba odjaviti klikom na oznaku „Odjava“, a ne samo zatvoriti prozor aplikacije bez prethodne odjave.

Slika 27. Odjava

Što napraviti u slučaju pojavljivanja grešaka prilikom prijave u aplikaciju, opisano je u poglavlju: [Moguće teškoće, točka 4.](#)

Kreiranje ponude za dodatnog korisnika

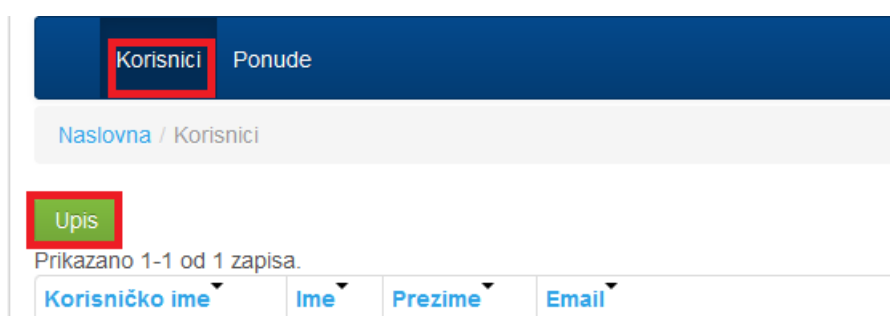
Ako tijekom korištenja HRF-a ustanovite da vam je potrebna dodatna licenca, korisnik Hrvatske farmakopeje s razinom prava „Napredni korisnik“ može u svakom trenutku kreirati ponudu za dodatnog korisnika i izraditi ponudu za plaćanje pristupa.

Najprije je potrebno kliknuti na opciju „Administracija“ u naslovnoj traci i otvoriti popis postojećih korisnika s pomoću opcije „Korisnici“.

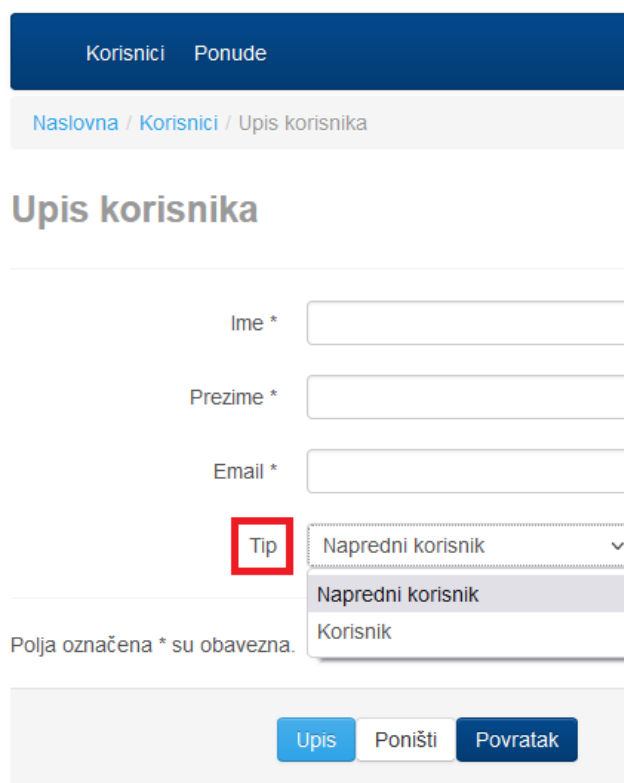
Slika 28. Otvaranje administriranja podataka

Klikom na gumb „Upis“ iznad tablice korisnika prikazuju se polja za upis novog korisnika.

Slika 29. Kreiranje ponude za dodatnog korisnika – prvi korak

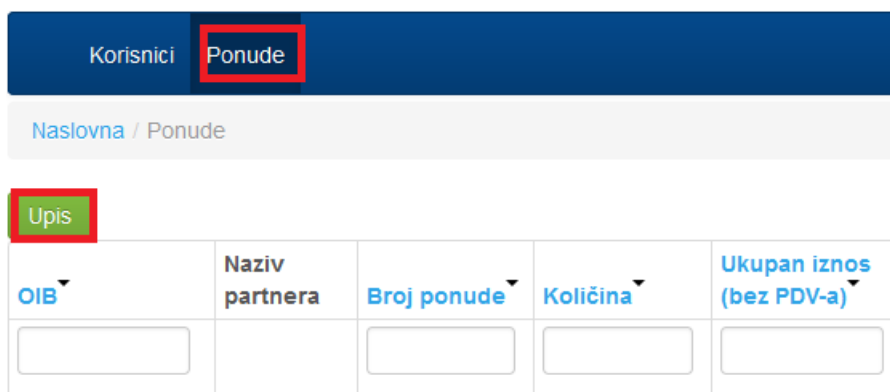
Potrebno je popuniti sva polja označena zvjezdicom i u izborniku „Tip“ odrediti koju razinu prava će imati novi korisnik („Korisnik“ ili „Napredni korisnik“).

The image shows a form titled 'Upis korisnika'. It contains several input fields: 'Ime *', 'Prezime *', and 'Email *', each with an asterisk indicating it is required. Below these is a dropdown menu labeled 'Tip' which is highlighted with a red box. The dropdown menu is open, showing two options: 'Napredni korisnik' and 'Korisnik'. At the bottom of the form, there are three buttons: 'Upis', 'Poništi', and 'Povratak'. A note at the bottom left of the form says 'Polja označena * su obavezna.'

Slika 30. Kreiranje ponude za dodatnog korisnika – drugi korak

Klikom na gumb „Upis“ završava upis novog korisnika i podaci o novom korisniku prikazuju se u tablici korisnika.

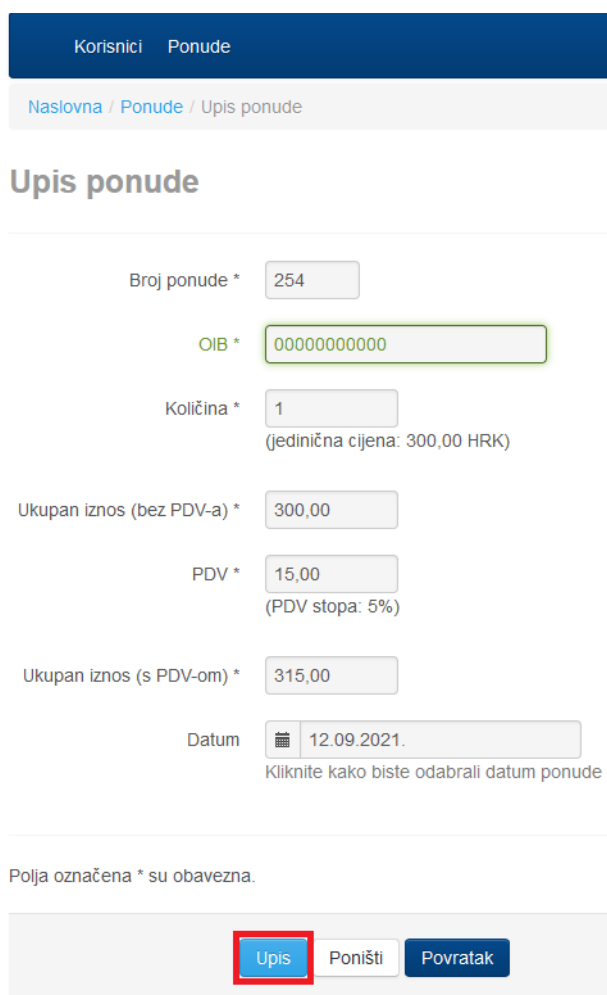
Nakon što su upisani svi korisnici za koje se traži otvaranje pristupa, potrebno je izraditi ponudu. Klikom na opciju „Ponude“ na stranici „Administracija“ otvara se popis svih kreiranih ponuda, a klikom na gumb „Upis“ iznad popisa ponuda, započinje izrada nove ponude.

OIB	Naziv partnera	Broj ponude	Količina	Ukupan iznos (bez PDV-a)
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Slika 31. Kreiranje ponude za dodatnog korisnika – treći korak

U prozoru za izradu ponude već su uneseni svi podaci upisani u prvom koraku.

Broj ponude * 254

OIB * 0000000000

Količina * 1
(jedinična cijena: 300,00 HRK)

Ukupan iznos (bez PDV-a) * 300,00

PDV * 15,00
(PDV stopa: 5%)

Ukupan iznos (s PDV-om) * 315,00

Datum 12.09.2021.
Kliknite kako biste odabrali datum ponude

Polja označena * su obavezna.

Upis Poništi Povratak

Slika 32. Kreiranje ponude za dodatnog korisnika – upis ponude

U polju „Količina“ automatski je upisan broj novih korisnika upisanih u tablici „Korisnici“. Klikom na gumb „Upis“ završava izrada ponude i podaci o kreiranoj ponudi prikazuju se u tablici ponuda.

Dalje se postupa kao u koracima *Registracija za tuzemne/inozemne korisnike* gdje je opisano preuzimanje ponude, te plaćanje i aktivacija pristupa.

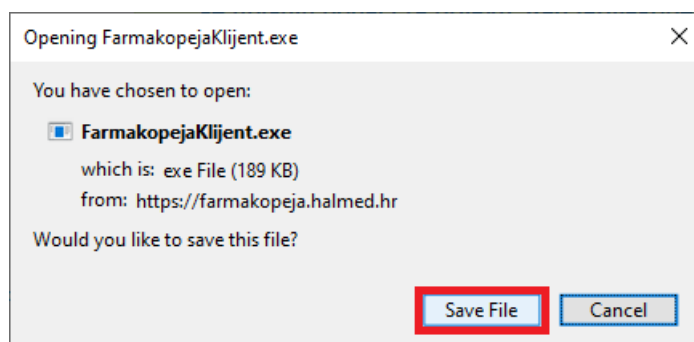
Naknadno uplaćena licenca ima svoj rok korištenja koji se računa od aktivacije novog korisničkog računa.

Moguće teškoće

1. Spremanje „FarmakopejaKlijent.exe“ aplikacije u različitim preglednicima

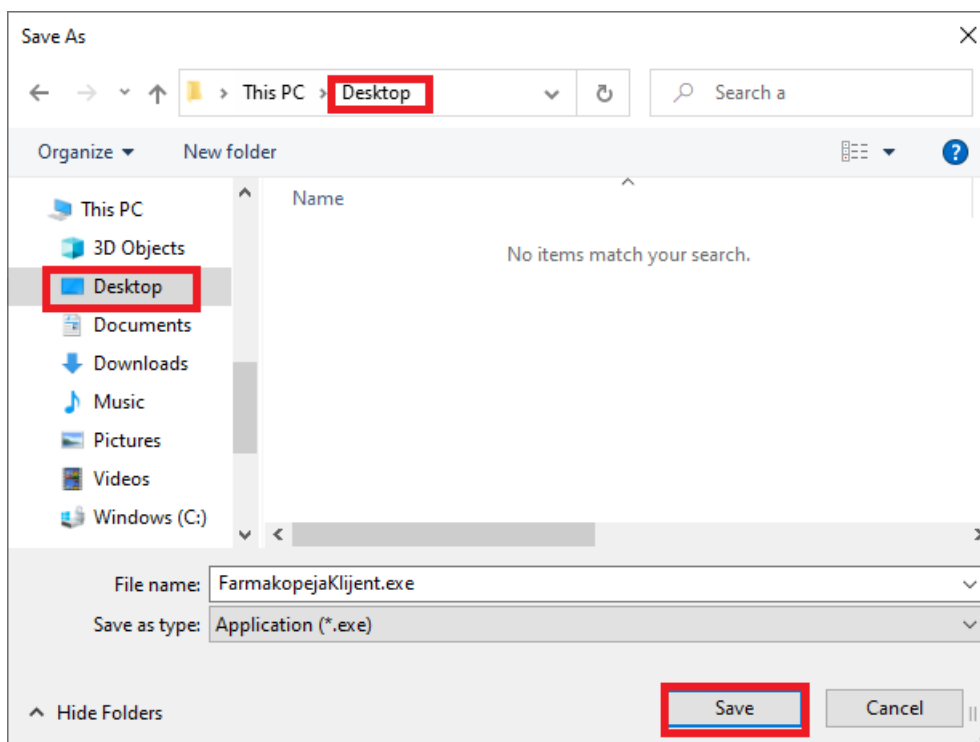
a) Mozilla Firefox

Klikom na gumb „**Preuzimanje klijenta za autorizaciju**“ otvara se dijaloški okvir u kojem je potrebno kliknuti na gumb „**Spremi datoteku (Save File)**“.

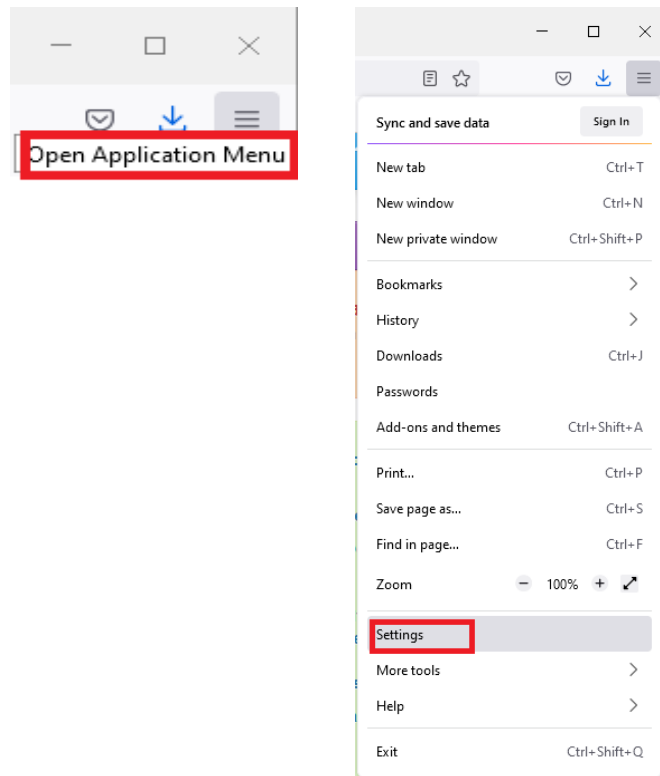
Slika 33. Mozilla Firefox – Spremanje aplikacije – prvi korak

Otvorit će se standardni prozor za spremanje u kojem je potrebno odrediti mjesto gdje će se datoteka spremiti i kliknuti na gumb „**Spremi (Save)**“.

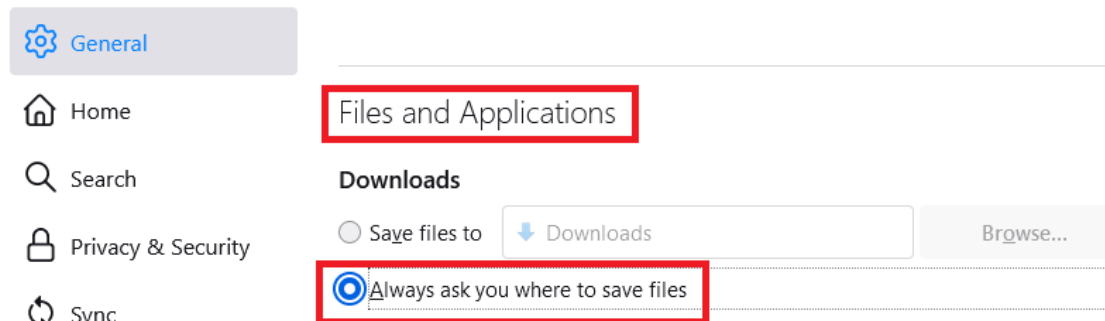
Slika 34. Mozilla Firefox – Spremanje aplikacije – drugi korak

Ako se ne pojavi okvir za spremanje datoteke nego to računalo odradi automatski, potrebno je datoteku pronaći na računalu ili u postavkama Mozilla Firefox-a odrediti da vas preglednik pita gdje spremiti datoteku. To se može odrediti klikom na gumb „**Otvori izbornik aplikacije (Open Application Menu)**“ u gornjem desnom kutu preglednika, te odabirom opcije „**Postavke (Settings)**“.

Slika 35. Mozilla Firefox – Spremanje aplikacije – treći korak

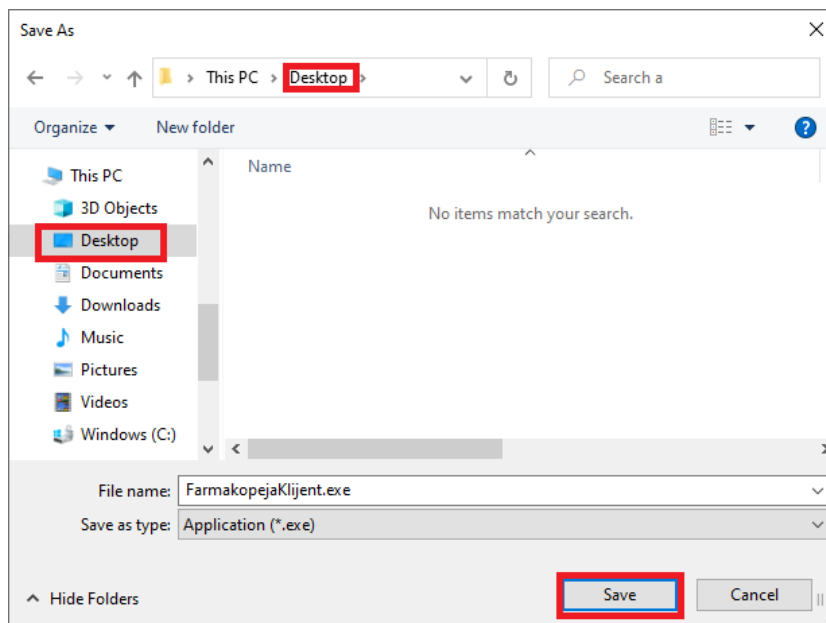
Otvorit će se postavke Mozilla Firefox-a u novom tabu u kojem je na kartici „Osnovno (*General*)“ pod dijelom „Datoteke i Aplikacije (*Files and Applications*)“ potrebno uključiti opciju „Uvijek pitaj gdje spremiti datoteke (*Always ask you where to save files*)“.

Slika 36. Mozilla Firefox – Spremanje aplikacije – četvrti korak

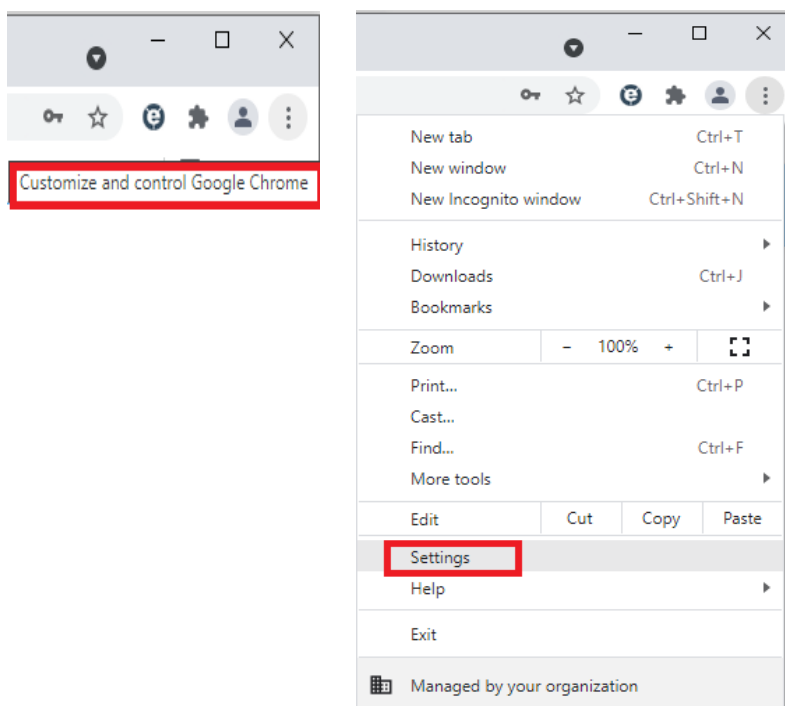
b) Google Chrome

Klikom na gumb „Preuzimanje klijenta za autorizaciju” otvara se standardni prozor za spremanje u kojem je potrebno odrediti mjesto gdje će se datoteka spremiti i kliknuti na gumb „Spremi (Save)“.

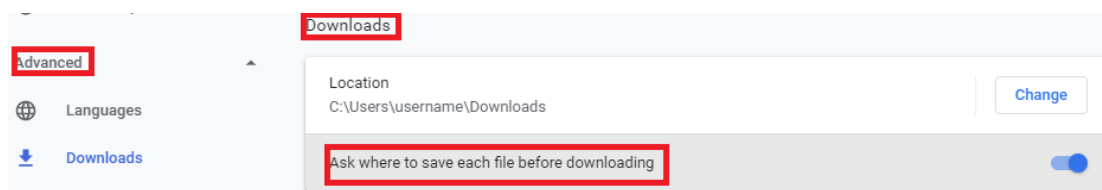
Slika 37. Google Chrome – Spremanje aplikacije – prvi korak

Ako se ne pojavi okvir za spremanje datoteke nego to računalo odradi automatski, potrebno je datoteku pronaći na računalu ili u postavkama Google Chrome-a odrediti da preglednik pita gdje spremiti datoteku. To se može odrediti klikom na gumb „Prilagodite Google Chrome i upravljajte njime (Customize and control Google Chrome)“ u gornjem desnom kutu preglednika, te odabirom opcije „Postavke (Settings)“.

Slika 38. Google Chrome - Spremanje aplikacije – drugi korak

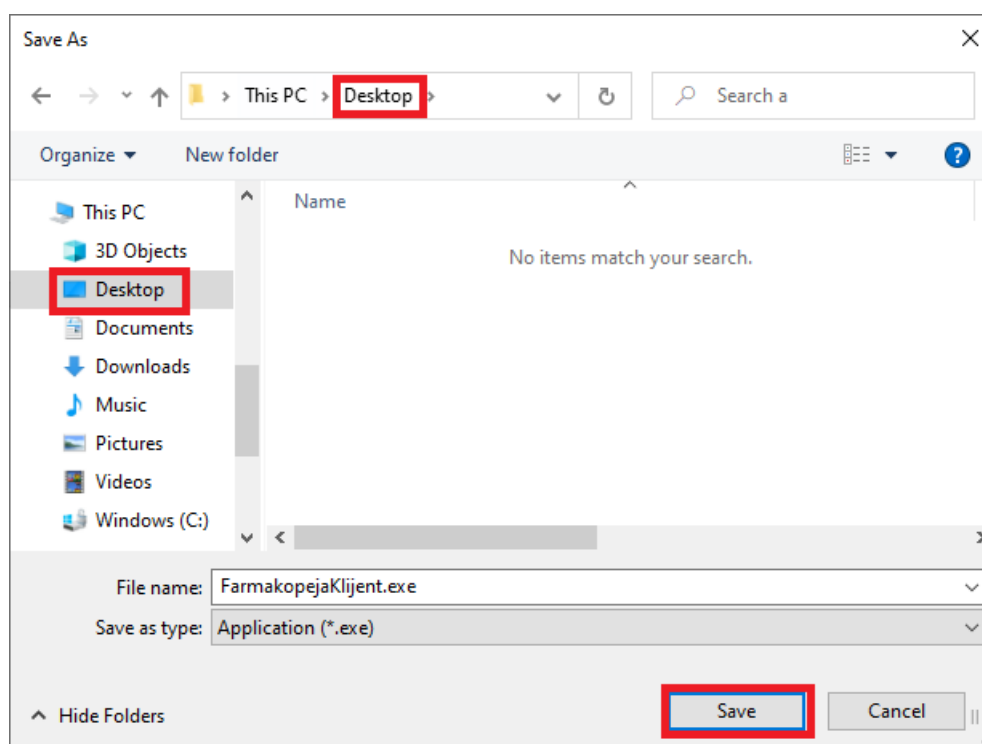
Otvorit će se postavke Google Chrome-a u novom tabu u kojem je na kartici „Napredno (Advanced)“ pod dijelom „Preuzimanje (Downloads)“ potrebno uključiti opciju „Pitaj gdje spremiti svaku datoteku prije preuzimanja (Ask where to save each file before downloading)“.

Slika 39. Google Chrome - Spremanje aplikacije – treći korak

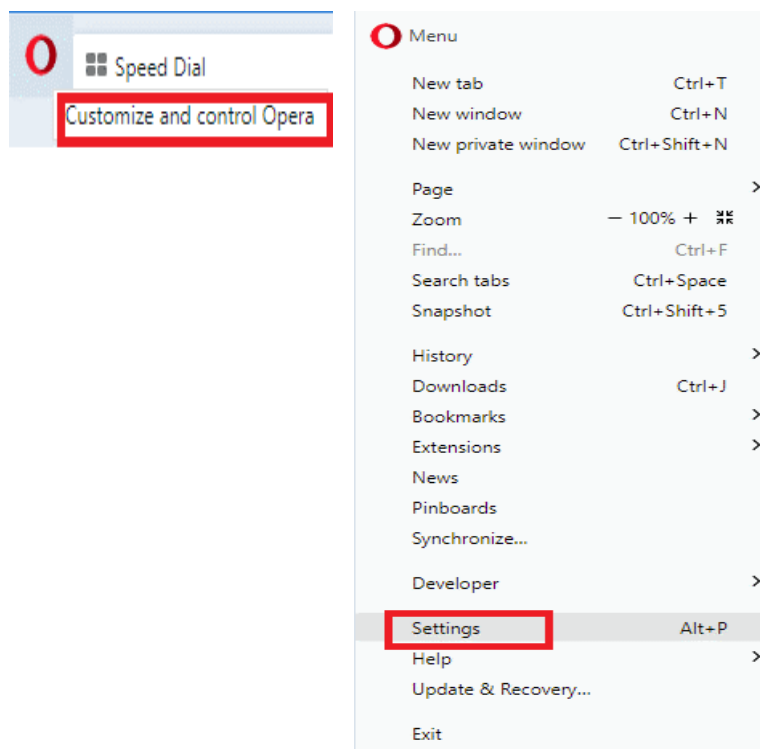
c) Opera

Klikom na gumb „Preuzimanje klijenta za autorizaciju“ otvara se standardni prozor za spremanje u kojem je potrebno odrediti mjesto gdje će se datoteka spremiti i kliknuti na gumb „Spremi (Save)“.

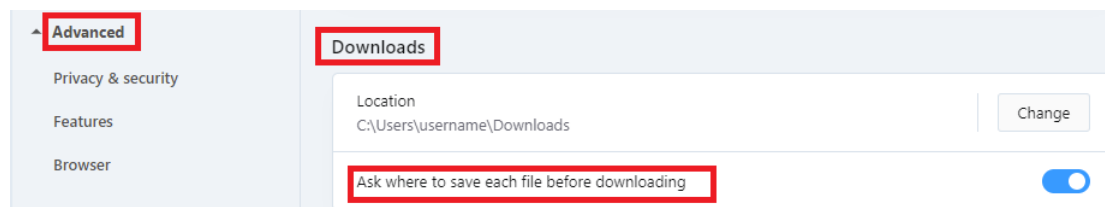
Slika 40. Opera – Spremanje aplikacije – prvi korak

Ako se ne pojavi okvir za spremanje datoteke nego to računalo odradi automatski, potrebno je datoteku pronaći na računalu ili u postavkama Opera-e odrediti da preglednik pita gdje spremiti datoteku. To se može odrediti klikom na gumb „Prilagodi i nadziri preglednik Opera (Customize and control Opera)“ u gornjem lijevom kutu preglednika, te odabirom opcije „Postavke (Settings)“.

Slika 41. Opera – Spremanje aplikacije – drugi korak

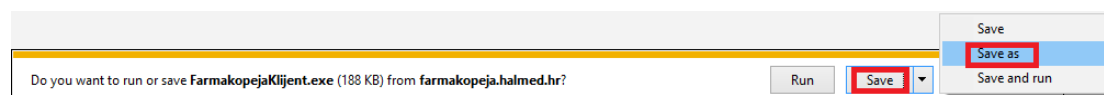
Otvorit će se postavke Opera-e u novom tabu u kojem je na kartici „Napredno (*Advanced*)“ pod dijelom „Preuzimanja (*Downloads*)“ potrebno uključiti opciju „Prije preuzimanja pitaj za mjesto spremanja svake datoteke (*Ask where to save each file before downloading*)“.

Slika 42. Opera – Spremanje aplikacije – treći korak

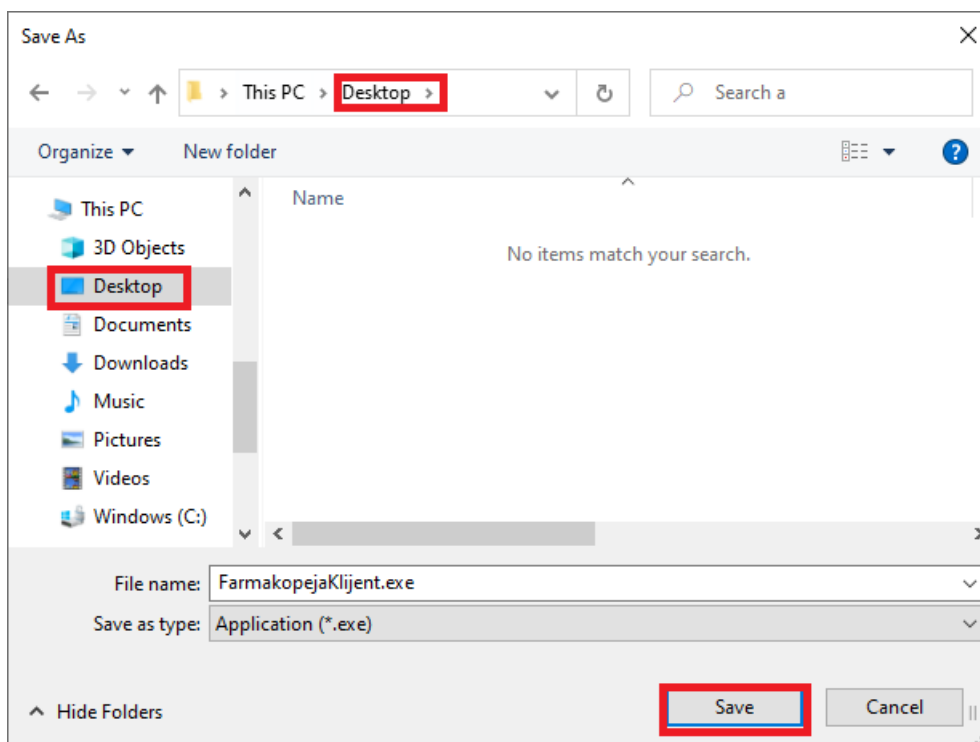
d) Internet Explorer

Klikom na gumb „Preuzimanje klijenta za autorizaciju“ na dnu prozora preglednika otvara se dijaloški okvir u kojem je potrebno kliknuti na strelicu pokraj gumba „Spremi (*Save*)“ i u izborniku koji se otvori izabrati opciju „Spremi kao (*Save as*)“.

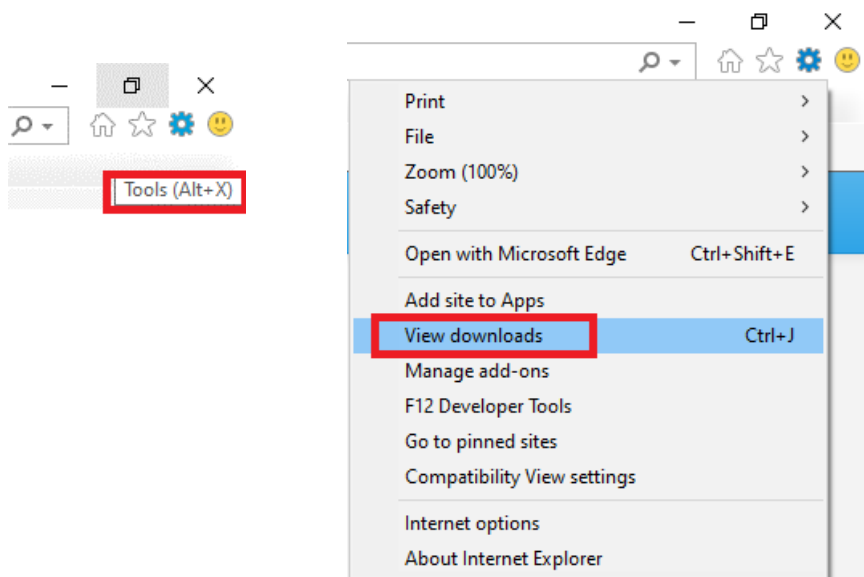
Slika 43. Internet Explorer – Spremanje aplikacije – prvi korak

Otvorit će se standardni prozor za spremanje u kojem je potrebno odrediti mjesto gdje će se datoteka spremiti i kliknuti na gumb „Spremi (*Save*)“.

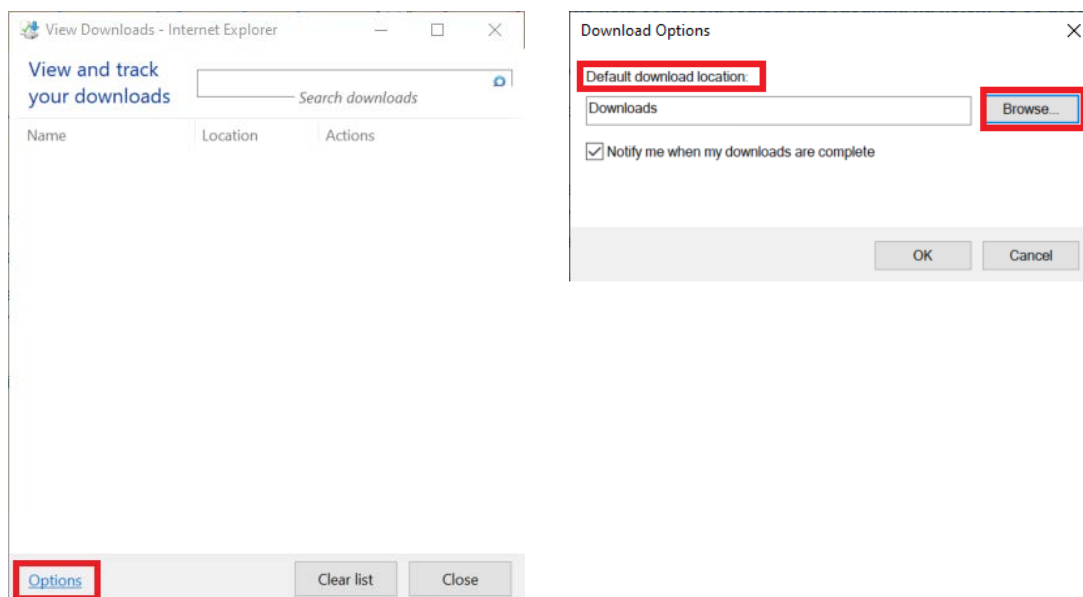
Slika 44. Internet Explorer – Spremanje aplikacije – drugi korak

Ako želite promijeniti zadano mjesto pohrane preuzetih datoteka u Internet Explorer-u, koje je ujedno i mjesto pohrane datoteka kad odaberete opciju „Spremi (Save)“ potrebno je kliknuti na gumb „Alati (Tools)“ u gornjem desnom kutu preglednika, te izabrati opciju „Prikaži preuzimanja (View downloads)“.

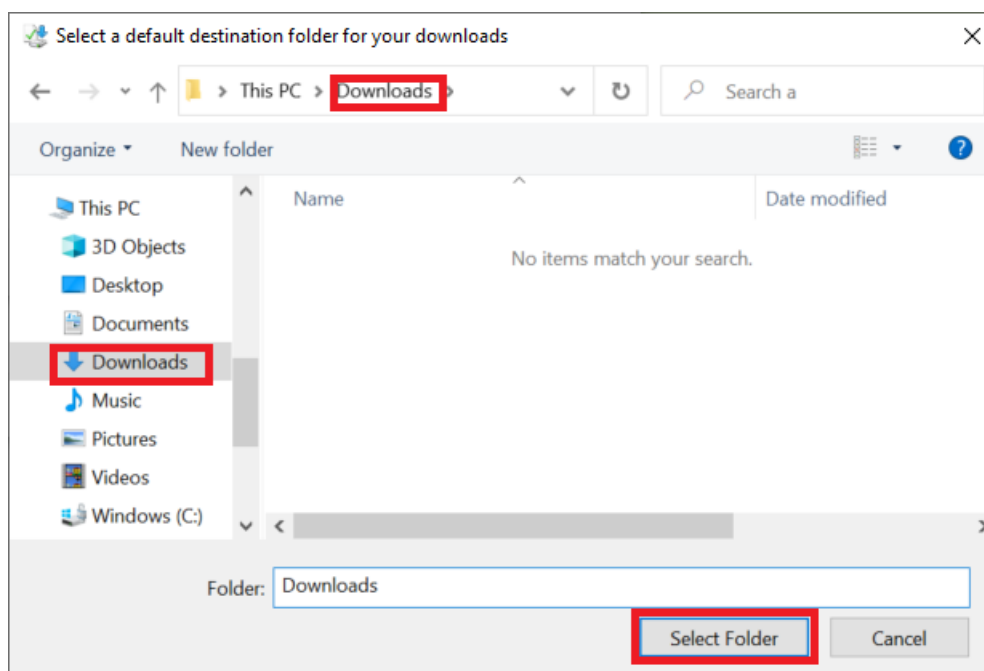
Slika 45. Internet Explorer – Spremanje aplikacije – treći korak

Otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno izabrati „Mogućnosti (Options)“ te pored opcije „Zadano mjesto za preuzimanje (Default download location)“ kliknuti na gumb „Pregledaj (Browse)“.

Slika 46. Internet Explorer – Spremanje aplikacije – četvrti korak

Otvorit će se standardni prozor za odabir direktorija u kojem je potrebno odrediti mjesto gdje će se sva buduća preuzimanja spremati i kliknuti na gumb „Odabir mape (*Select Folder*)“.
Na posljeticu je potrebno kliknuti na gumb „U redu (*OK*)“ i na gumb „Zatvori (*Close*)“.

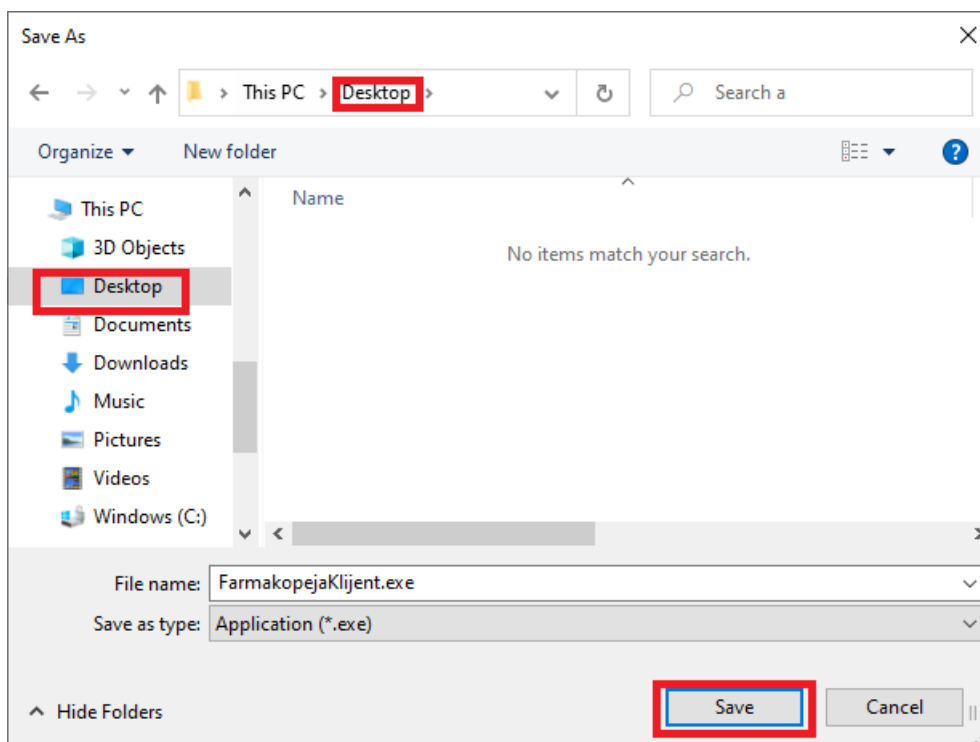

Slika 47. Internet Explorer – Spremanje aplikacije – peti korak

e) *Microsoft Edge*

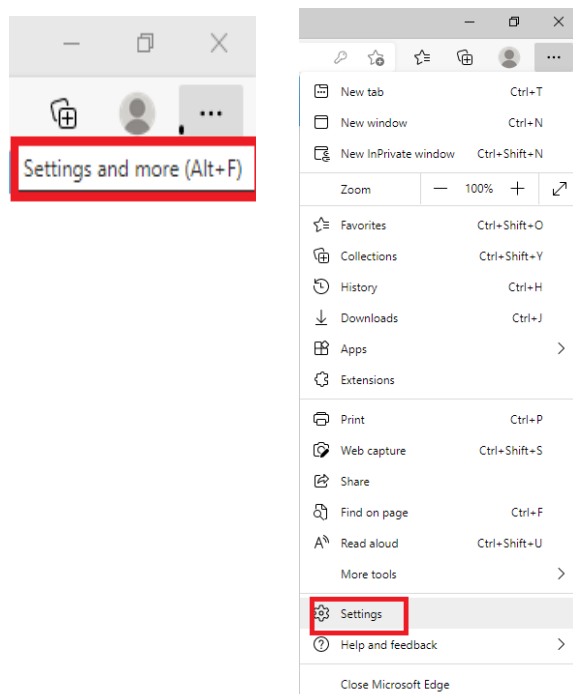
Klikom na gumb „Preuzimanje klijenta za autorizaciju“ otvara se standardni prozor za spremanje u kojem je potrebno odrediti mjesto gdje će se datoteka spremiti i kliknuti na gumb „Spremi (*Save*)“.

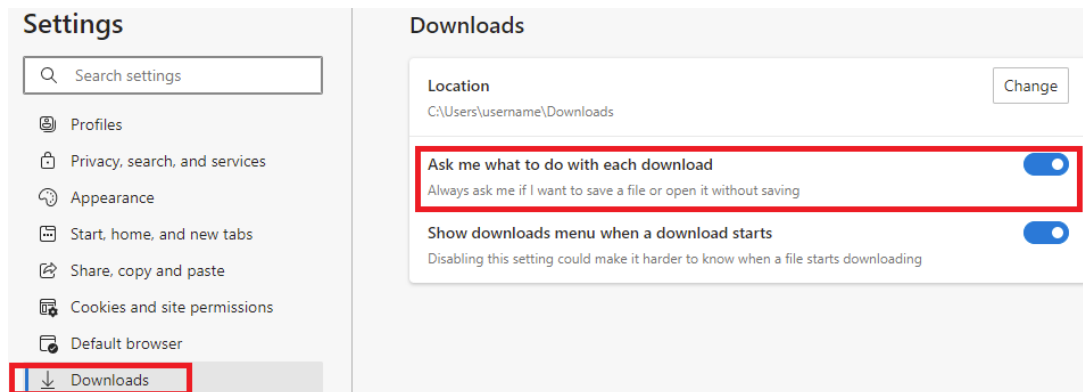
Slika 48. Microsoft Edge – Spremanje aplikacije – prvi korak

Ako se ne pojavi okvir za spremanje datoteke nego to računalo odradi automatski, potrebno je datoteku pronaći na računalu ili u postavkama Microsoft Edge-a odrediti da preglednik pita gdje spremiti datoteku. To se može odrediti klikom na gumb „Postavke i više (*Settings and more*)“ u gornjem desnom kutu preglednika, te odabirom opcije „Postavke (*Settings*)“.

Slika 49. Microsoft Edge – Spremanje aplikacije – drugi korak

Otvorit će se postavke Microsoft Edge-a u novom tabu u kojem je na kartici „Preuzimanja (*Downloads*)“ potrebno uključiti opciju „Pitaj me što učiniti s preuzimanjem (*Ask me what to do with each download*)“.

Slika 50. Microsoft Edge – Spremanje aplikacije – treći korak

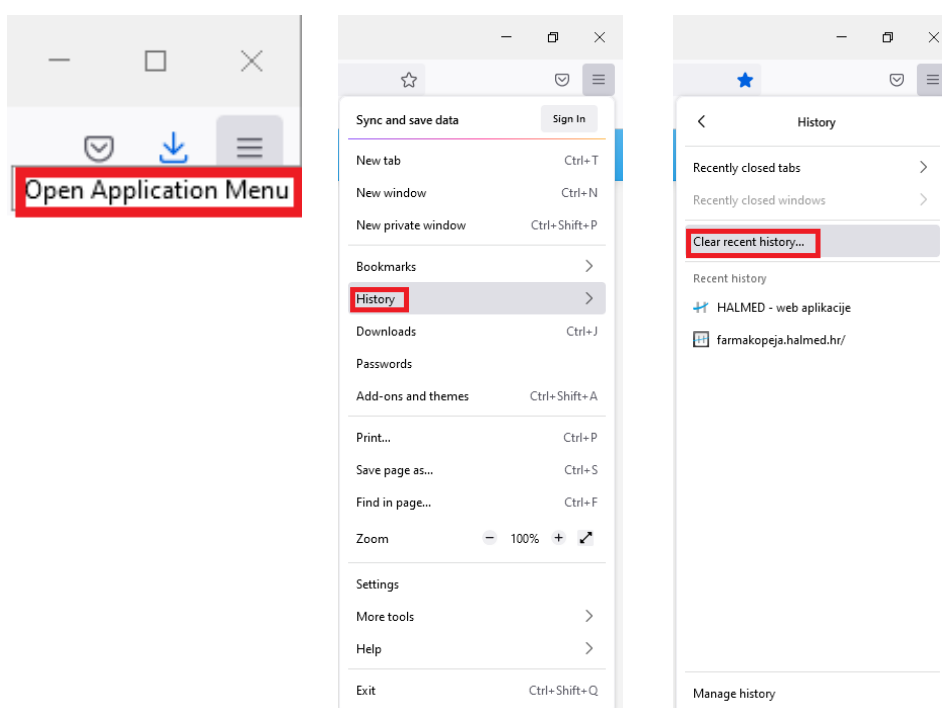
2. Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja

Ako se stranica nije dobro učitala možete je ponovno učitati pritiskom na kombinaciju tipki CTRL + F5. Ako to nije pomoglo preporučljivo je obrisati povijest pretraživanja u vašem pregledniku.

U nastavku uputa opisan je postupak brisanja povijesti pretraživanja u različitim preglednicima.

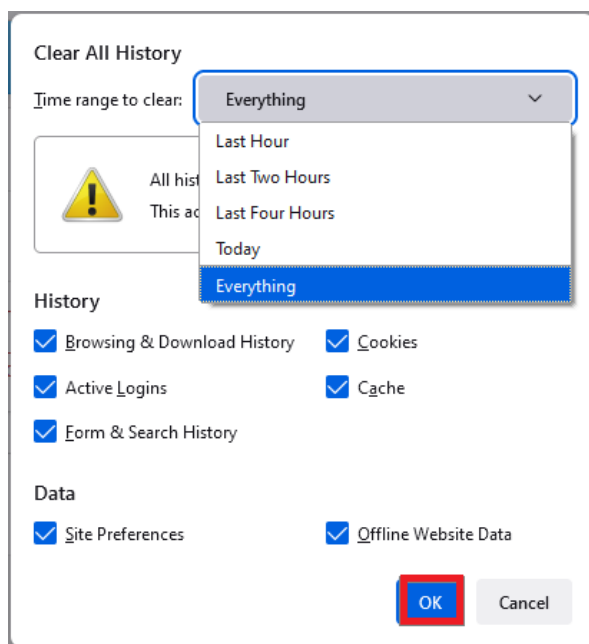
a) *Mozilla Firefox*

Potrebno je kliknuti na gumb „Otvori izbornik aplikacije (*Open Application Menu*)“ u gornjem desnom kutu preglednika, izabrati opciju „Povijest (*History*)“, te izabrati opciju „Izbriši nedavnu povijest (*Clear recent history*)“.

Slika 51. Mozilla Firefox - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – prvi korak

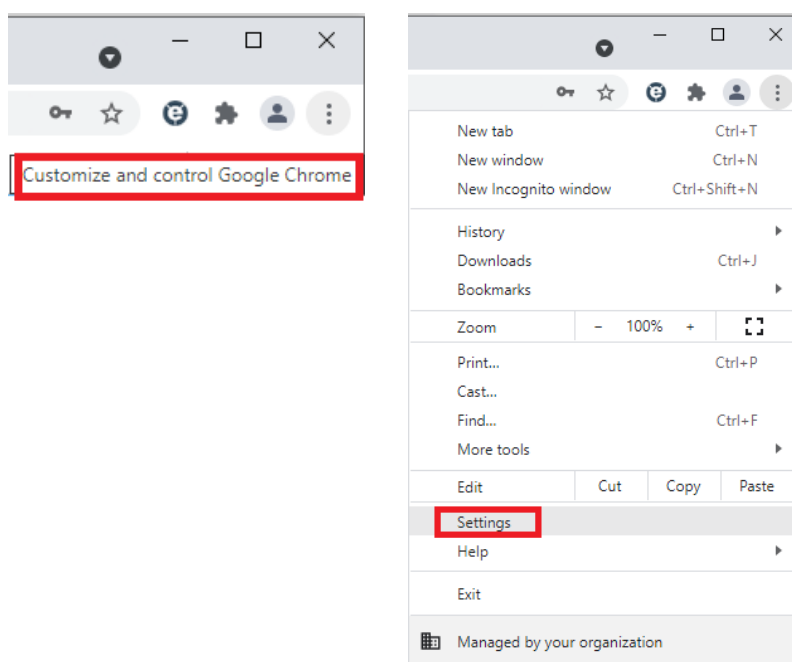
Otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno izabrati razdoblje koje će se obrisati, stavke koje će se obrisati, a zatim provesti brisanje klikom na gumb „U redu (*OK*)“.

Slika 52. Mozilla Firefox - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – drugi korak

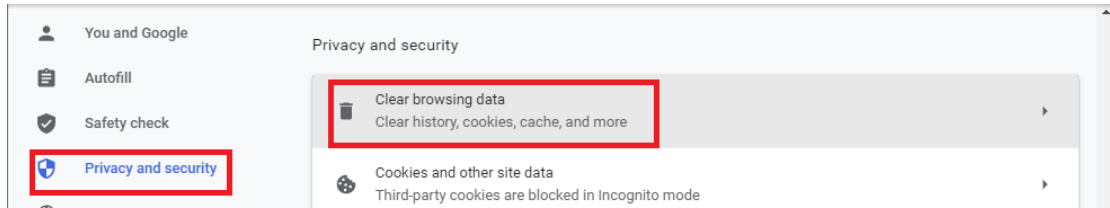
b) Google Chrome

Potrebno je kliknuti na gumb „Prilagodite Google Chrome i upravljajte njime (*Customize and control Google Chrome*)“ u gornjem desnom kutu preglednika, te izabrati opciju „Postavke (*Settings*)“.

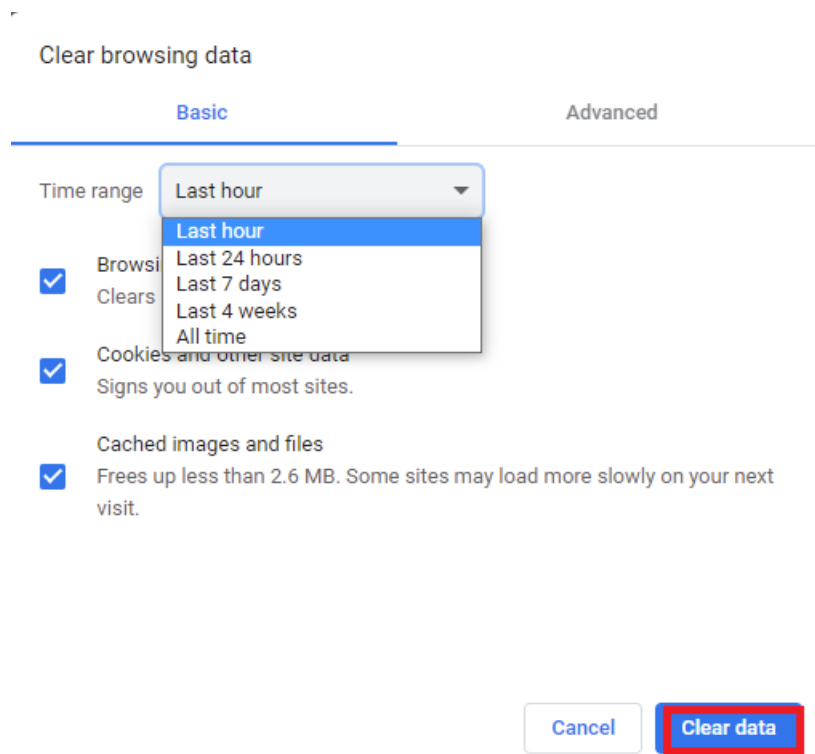
Slika 53. Google Chrome - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – prvi korak

Otvorit će se postavke Google Chrome-a u novom tabu u kojem je pod karticom „Privatnost i sigurnost (*Privacy and Security*)“ potrebno odabrati „Brisanje podataka o pregledavanju (*Clear browsing data*)“.

Slika 54. Google Chrome - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – drugi korak

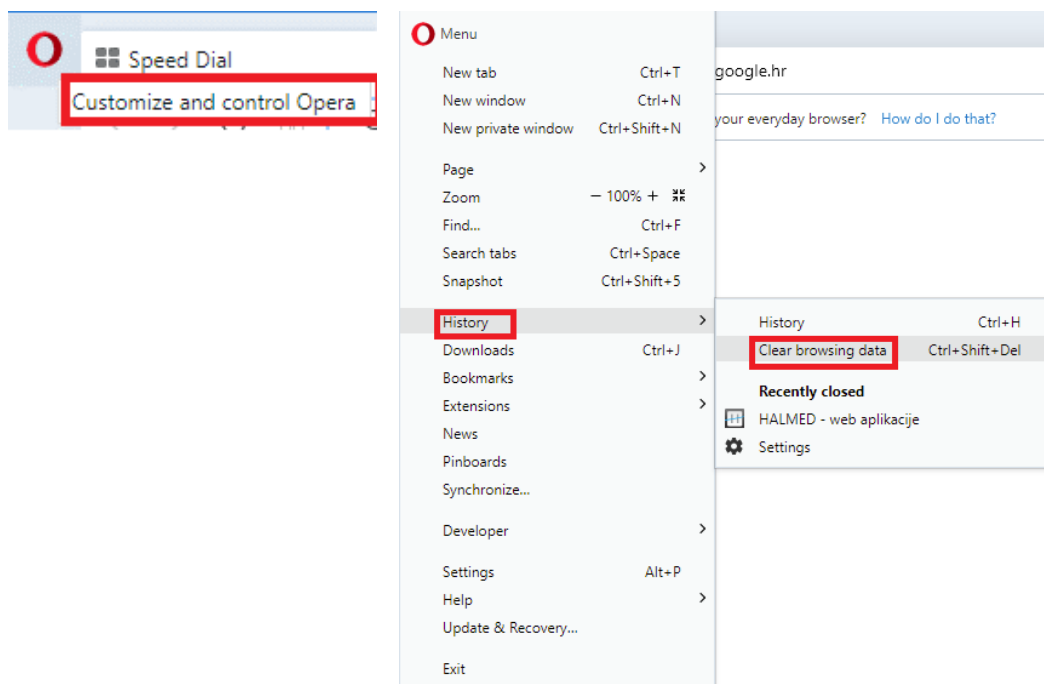
Otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno izabrati razdoblje koje će se obrisati, stavke koje će se obrisati, a zatim provesti brisanje klikom na gumb „Izbriši podatke (*Clear data*)“.

Slika 55. Google Chrome - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – treći korak

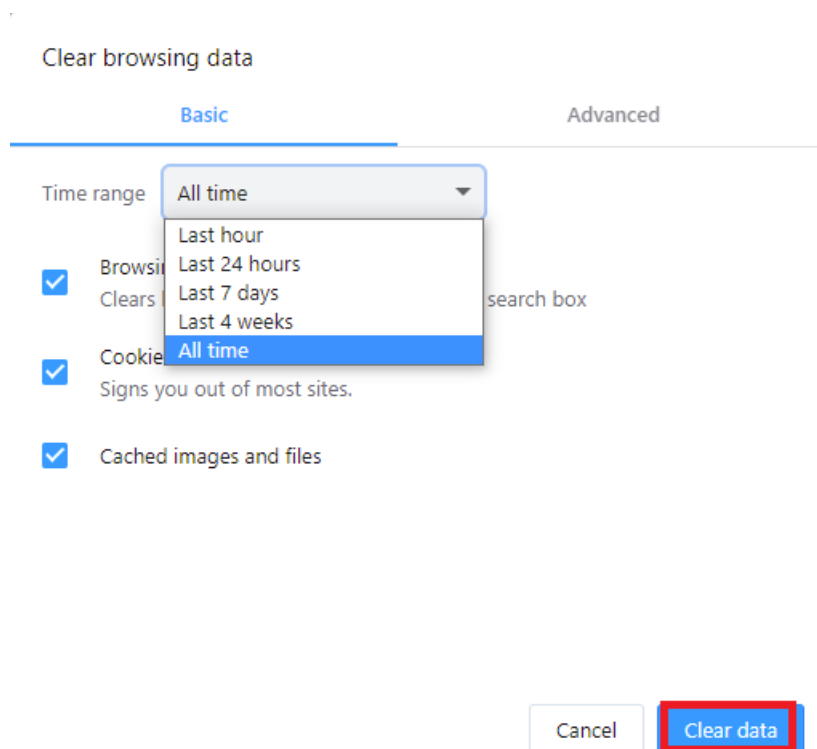
c) Opera

Potrebno je kliknuti na gumb „Prilagodi i nadziri preglednik Opera (*Customize and control Opera*)“ u gornjem lijevom kutu preglednika, izabrati opciju „Povijest (*History*)“ te izabrati opciju „Izbriši podatke pregledavanja (*Clear browsing data*)“.

Slika 56. Opera - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – prvi korak

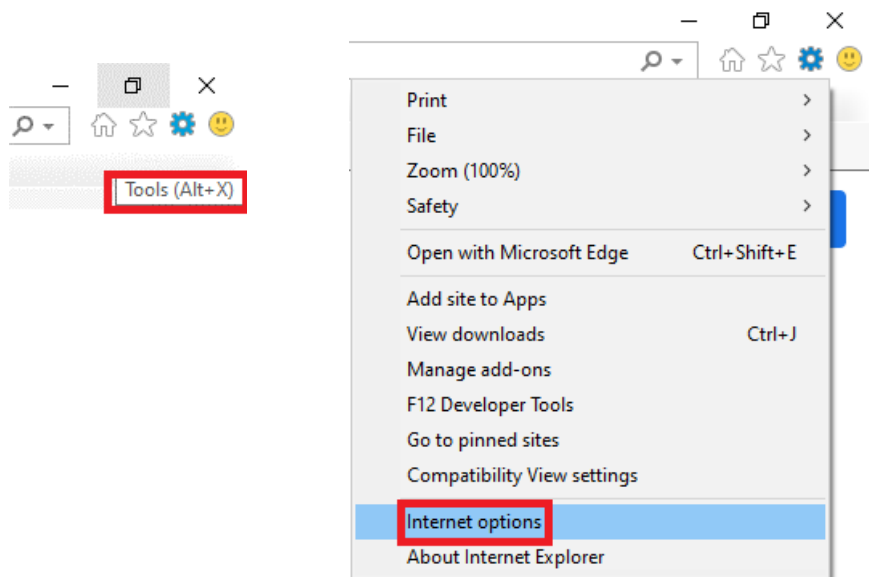
Otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno izabrati razdoblje koje će se obrisati, stavke koje će se obrisati, a zatim provesti brisanje klikom na gumb „Izbriši podatke (*Clear data*)“.

Slika 57. Opera - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – prvi korak

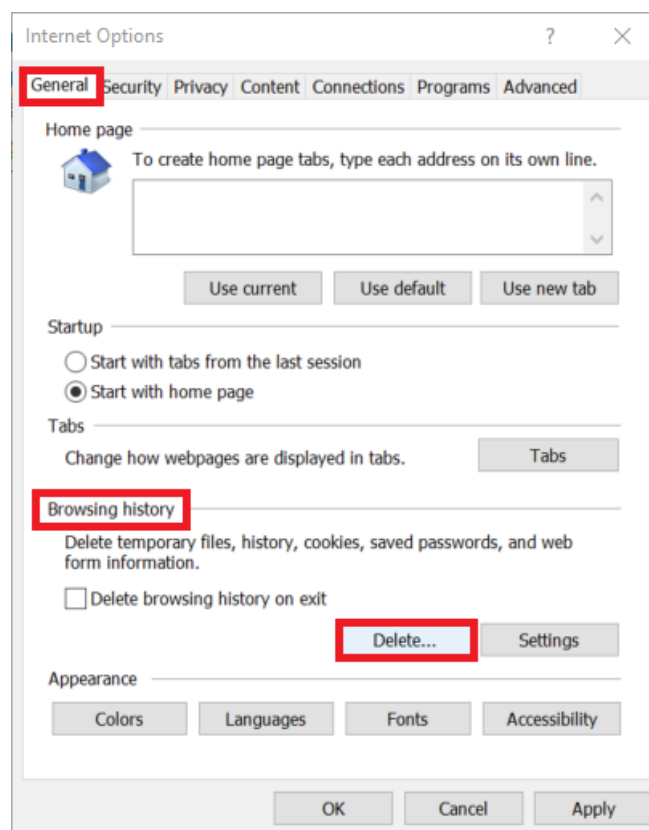
d) Internet Explorer

Potrebno je kliknuti na gumb „Alati (*Tools*)“ u gornjem desnom kutu preglednika, te izabrati opciju „Internetske mogućnosti (*Internet options*)“.

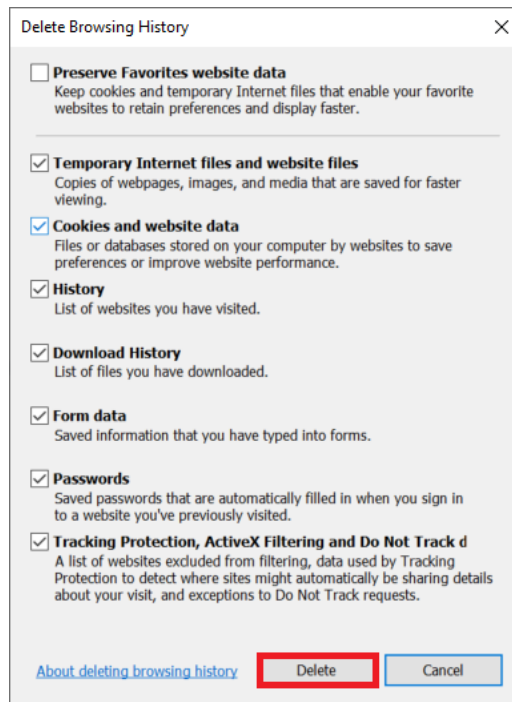
Slika 58. Internet Explorer - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – prvi korak

Otvorit će se prozor gdje je potrebno pod karticom „Općenito (*General*)“, pod opcijom „Povijest pregledavanja (*Browsing history*)“ kliknuti na gumb „Izbriši (*Delete*)“.

Slika 59. Internet Explorer - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – drugi korak

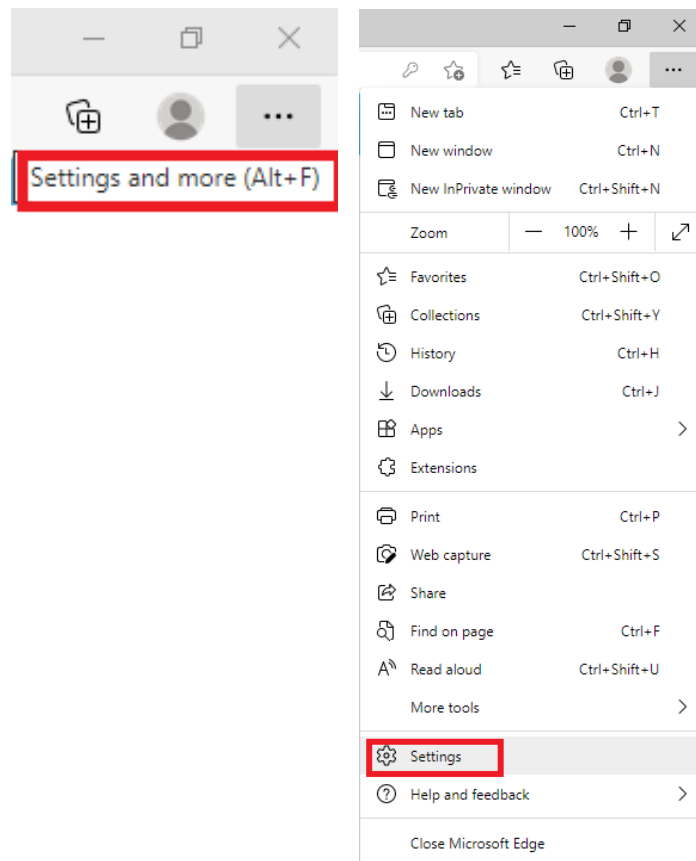
Otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno odabrati stavke koje će se obrisati, a zatim provesti brisanje klikom na gumb „Izbriši (*Delete*)“.

Slika 60. Internet Explorer - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – treći korak

e) *Microsoft Edge*

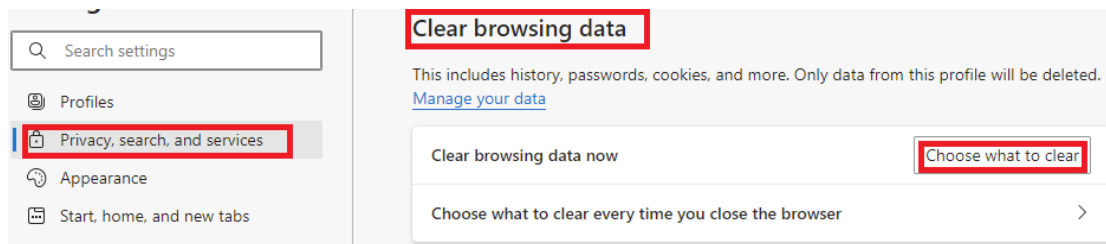
Potrebno je kliknuti na gumb „Postavke i više (*Settings and more*)“ u gornjem desnom kutu preglednika, te izabrati opciju „Postavke (*Settings*)“.

Slika 61. Microsoft Edge - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – prvi korak

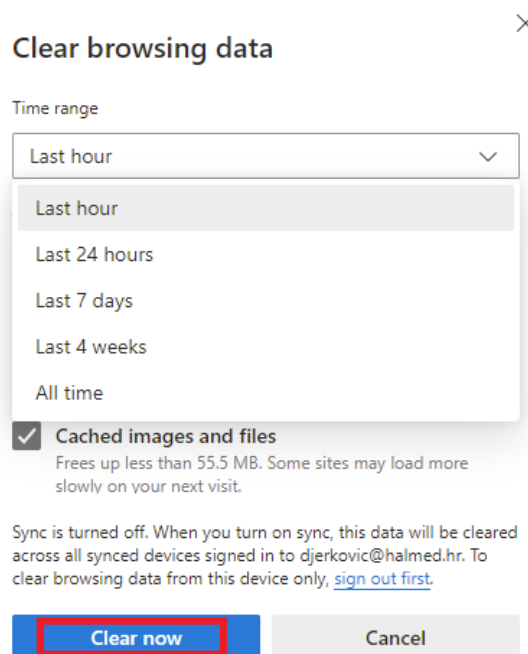

Otvorit će se postavke Microsoft Edge-a u novom tabu u kojem je na kartici „Privatnost, pretraživanje i usluge (*Privacy, search and services*)“, pod opcijom „Očisti podatke o pregledavanju sada (*Clear browsing data now*)“ potrebno kliknuti na gumb „Odaberite što želite obrisati (*Choose what to clear*)“.

Slika 62. Microsoft Edge - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – drugi korak

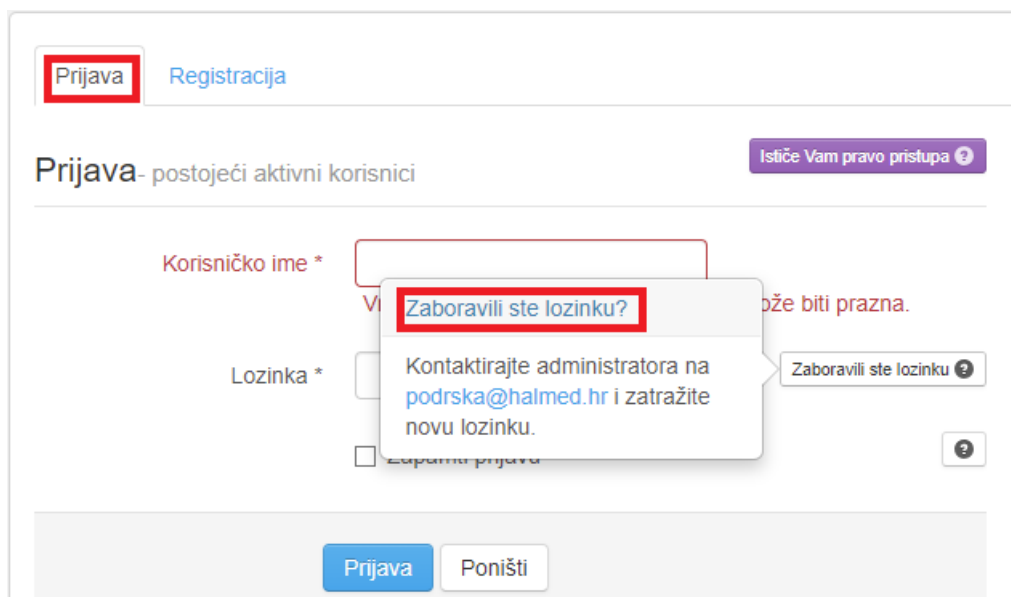
Otvorit će se dijaloški okvir u kojem je potrebno izabrati razdoblje koje će se obrisati, stavke koje će se obrisati, a zatim provesti brisanje klikom na gumb „Očisti sad (*Clear now*)“.

Slika 63. Microsoft Edge - Ponovno učitavanje stranice i brisanje povijesti pretraživanja – treći korak

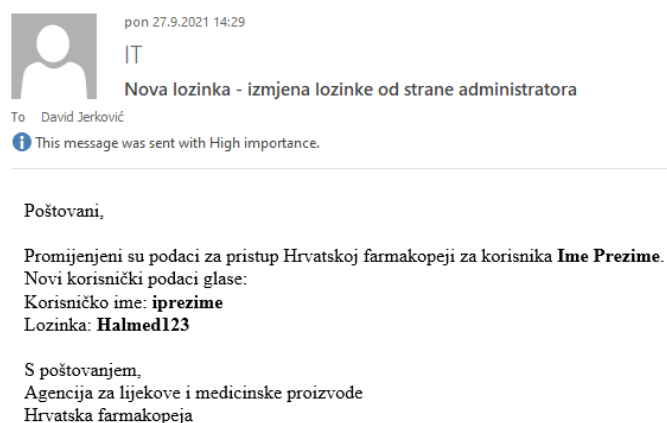
3. Zaboravili ste lozinku

U slučaju da ste zaboravili lozinku, kontaktirajte administratora na e-mail podrska@halmed.hr i zatražite novu lozinku. Pritom, vodite računa da e-mail pošaljete s e-mail adrese koja je vezana uz korisnika za kojeg tražite resetiranje lozinke te da u tekstu e-maila navedete korisničko ime i naziv i/ili OIB organizacije.

Slika 64. Što učiniti kad zaboravite lozinku

Nakon što Vam lozinka bude izmijenjena na adresu e-pošte doći će obavijest o novim korisničkim podacima.

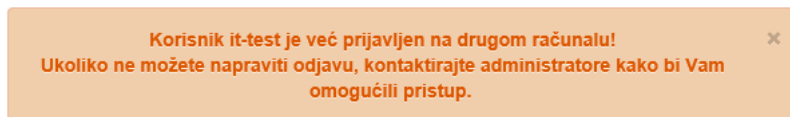

Slika 65. Obavijest o izmjeni lozinke

Ovu lozinku možete u svakom trenutku promijeniti kako je to opisano pod *Promjena lozinke*.

4. Korisnik već prijavljen na drugom računalu

U slučaju da vam se pojavi poruka da ste već prijavljeni na drugom računalu, kontaktirajte administratora na podrska@halmed.hr i zatražite da vas odjavimo kako bi ste se mogli ponovno prijaviti. Pritom, vodite računa da e-mail pošaljete s e-mail adrese koja je vezana uz korisnika za kojeg tražite odjavu te da u tekstu e-maila navedete korisničko ime i naziv i/ili OIB organizacije.

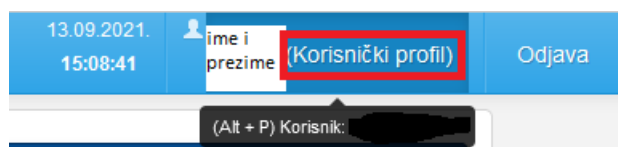
Slika 66. Što učiniti kad vam se na ekranu pojavi poruka da ste već prijavljeni na drugom računalu

5. Ističe vam pravo pristupa

5.1 *Provjera trajanje licence*

Neovisno, radi li se o korisničkom računu s razinom prava „Korisnik“ ili „Napredni korisnik“ trajanje licence se može provjeriti na isti način.

Korisnik treba najprije kliknuti na opciju „Ime korisnika (Korisnički profil)“ koja se nalazi u naslovnoj traci.

Slika 67. Pristup postavkama korisničkog profila

Otvorit će se stranica „Pregled korisničkog profila“ na kojoj se nalazi korisnički podaci. Za provjeru duljine trajanja licence potrebno je pronaći opciju „Licence korisnika“.

Licence korisnika

Prikazano 1-1 od 1 zapisa.

Datum Od	Datum Do	Trajanje	Plaćanje	Status plaćanja
10.09.2020.	12.10.2021.	Ograničeno	Plaća pristup	Plaćeno (ponuda broj 253)

Slika 68. Provjera trajanja licence

5.2 *Produljenje licence*

Licencu za korisnike kojima ističe pravo pristupa može produljiti korisnik s razinom prava „Napredni korisnik“ i to najranije 30 dana prije isteka licence.

Najprije je potrebno kliknuti na opciju „Administracija“ u naslovnoj traci i otvoriti popis ponuda pomoću opcije „Ponude“.

Slika 69. Pristup administriranju podataka

Otvora se popis svih kreiranih ponuda, a klikom na gumb „Upis“ iznad popisa ponuda, započinje izrada nove ponude.

Korisnici **Ponude**

Naslovna / Ponude

Upis

OIB	Naziv partnera	Broj ponude	Količina	Ukupan iznos (bez PDV-a)
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Slika 70. Kreiranje ponude za dodatnog korisnika – treći korak

U prozoru za izradu ponude već su uneseni postojeći podaci.

Korisnici Ponude

Naslovna / Ponude / Upis ponude

Upis ponude

Broj ponude *

OIB *

Količina *
(jedinična cijena: 300,00 HRK)

Ukupan iznos (bez PDV-a) *

PDV *
(PDV stopa: 5%)

Ukupan iznos (s PDV-om) *

Datum
Kliknite kako biste odabrali datum ponude

Polja označena * su obavezna.

Slika 71. Kreiranje ponude za dodatnog korisnika – upis ponude

U polju „Količina“ automatski je upisan broj korisnika upisanih u tablici „Korisnici“ kojima ističe licenca pristupa. Klikom na gumb „Upis“ završava izrada ponude i podaci o kreiranoj ponudi prikazuju se u tablici ponuda.

Dalje se postupa kao u koracima *Registracija za tuzemne/inozemne korisnike* gdje je opisano preuzimanje ponude, te plaćanje i aktivacija pristupa.

Kod svakog sljedećeg produljenja licence, nije potrebno ponovno preuzimanje klijenta ako se pristupa sa već registriranog računala.

Ako licencu pokušate produljiti više od 30 dana prije isteka dobit ćete poruku o tome da ne postoje istekle licence ili neprijavljeni korisnici.

Ne postoje istekle licence ili neprijavljeni korisnici za koje biste mogli izvršiti stvaranje ponude.

Slika 72. Obavijest o tome da nema licenci koje ističu za 30 dana ili manje

U slučaju teškoća prilikom produljenja licence, kontaktirajte administratora na podrska@halmed.hr i zatražite produljenje licence. Pritom, vodite računa da e-mail pošaljete s e-mail adrese koja je vezana uz korisnika za kojeg tražite produljenje pristupa te da u tekstu e-maila navedete korisničko ime i naziv i/ili OIB organizacije.

The image shows a web interface for user login. At the top, there are two tabs: "Prijava" (Login) and "Registracija" (Registration). Below the tabs, the text "Prijava - postojeći aktivni korisnik" is visible. A tooltip with a red border and the title "Ističe Vam pravo pristupa?" (Your access rights are expiring?) is positioned over the login form. The tooltip text reads: "Kontaktirajte administratora na podrska@halmed.hr i zatražite produljenje licence." (Contact the administrator at podrska@halmed.hr and request license extension.) The login form includes a "Korisničko ime *" (Username) field with a red error message: "Vrijednost u polju 'Korisničko ime' ne može biti prazna." (The value in the 'Username' field cannot be empty.). Below it is a "Lozinka *" (Password) field with a "Zaboravili ste lozinku ?" (Forgot your password?) link. There is also a checkbox for "Zapamti prijavu" (Remember me) and a help icon. At the bottom of the form are "Prijava" and "Poništi" (Cancel) buttons.

Slika 73. Kontakt administratora za produljenje licence

IZGLED HRVATSKE FARMAKOPEJE

Zaglavlje Hrvatske farmakopeje

HRF se uvijek otvara na važeće izdanje. Sučelje nakon otvaranja izgleda kao na slici:

Slika 74. Sučelje HRF-a

Sučelje se sastoji od zaglavlja, sadržaja u obliku izbornika poglavlja na lijevoj strani i samog prikaza odabranog poglavlja koji zauzima veći dio zaslona.

Slika 75. Zaglavlje

Kako je prikazano na gornjoj slici, zaglavlje (engl. *header*) u lijevom kutu nosi oznaku HALMED-a. Klikom na tu oznaku otvara se *web*-stranica HALMED-a.

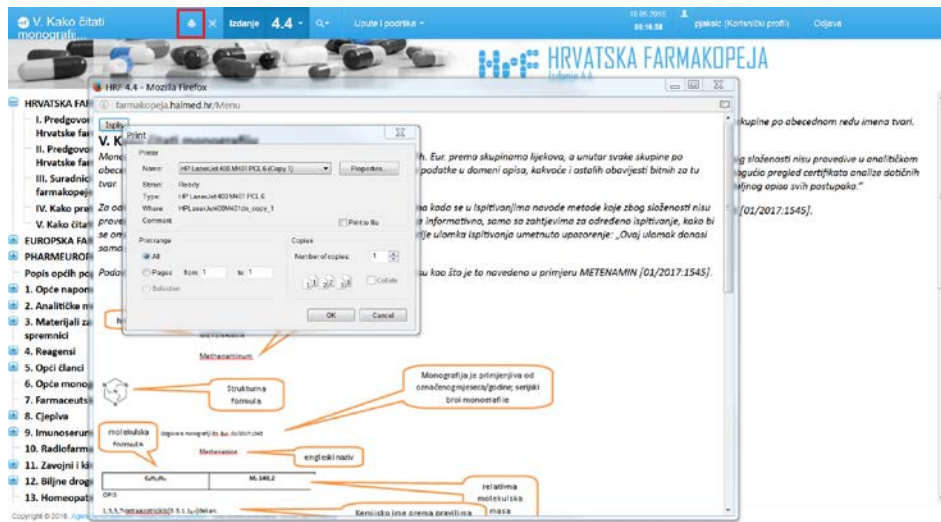
U zaglavlju su vidljivi sljedeći podaci:

- Oznaka izdanja koje se trenutno pregledava (*online* HRF nakon prijave se uvijek otvara na važeće izdanje). Klikom na strelicu otvara se padajući izbornik u kojem korisnik može izabrati koje izdanje želi pregledavati. U tablici koja se otvara navedeni su podaci o izdanjima u HRF-u, odgovarajućem izdanju Ph. Eur., datumu objave izdanja Ph. Eur. i datum njegova stupanja na snagu. Iste datume preuzima i HRF jer provodi zahtjeve Ph. Eur.

Slika 76. Oznaka izdanja

- Ispis sadržaja poglavlja koje se trenutno pregledava – klikom na oznaku pojavljuje se prozor za odabir ispisa.

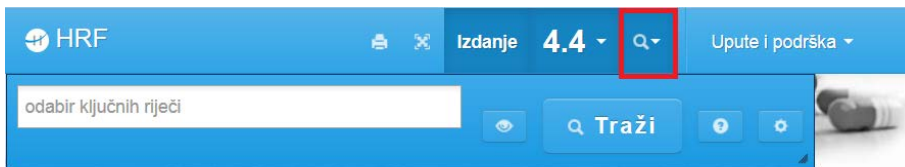
Slika 77. Ispis sadržaja

- Povećaj/smanji prikaz sadržaja – klikom na oznaku proširuje se slika poglavlja koje se trenutno pregledava, a uklanja pogled na stablo sa sadržajem.

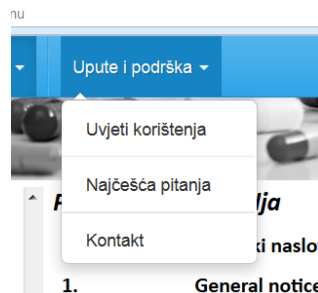
Slika 78. Povećaj/smanji prikaz sadržaja

- Pretraživanje pomoću tražilice – klikom na sličicu povećala otvara se prostor za upis jezične sintagme s pripadnim alatima tražilice. Postupak pretraživanja pomoću tražilice detaljnije je opisan u poglavlju „Pretraživanje pomoću tražilice“.

Slika 79. Pretraživanje pomoću tražilice

- Upute i podrška za korisnike – ovdje se mogu saznati osnovne tehničke informacije o elektroničkom izdanju HRF-a i tehničkim zahtjevima za korištenje te kontakt-podaci za podršku korisnicima u stručnim i tehničkim pitanjima.

Slika 80. Upute i podrška

- Prikaz naziva korisničkog profila omogućava pregled osnovnih podataka o korisniku; u ovome dijelu korisnik može promijeniti svoju lozinku.

Slika 81. Korisnički profil i odjava

- Odjava nakon završetka rada s HRF-om – korisnik se treba odjaviti klikom na oznaku „Odjava“, a ne samo zatvoriti prozor aplikacije bez prethodne odjave.

Sadržaj HRF-a

Na lijevoj strani sučelja nalazi se tzv. stablo koje odgovara poglavlju *Sadržaj* u tiskanim izdanjima, ali je razlika u tome što se ovdje na naslove može kliknuti mišem i na desnoj strani se prikazuje sadržaj odabranog poglavlja poravnani na njegov početak (naslov).

Sjednice Komisije Ph. Eur.		Izdanje/dodatak	Planirani rok za Izdavanje	Ispravci se primjenjuju što je prije moguće, a najkasnije do	Stupanje na snagu
Sjednica br.	Datum				
102	studenj 2018	Izdanje 10.0*	srpanj 2019.	31.08.2019.	01.01.2020.
163	ožujak 2019	10.1	listopad 2019.	30.11.2019.	01.04.2020.
164	lipanj 2019	10.2	siječanj 2020.	29.02.2020.	01.07.2020.
165	studenj 2019	10.3	srpanj 2020.	31.08.2020.	01.01.2021.
166	ožujak 2020	10.4*	listopad 2020.	30.11.2020.	01.04.2021.
167	lipanj 2020	10.5	siječanj 2021.	28.02.2021.	01.07.2021.
168	studenj 2020	10.6	srpanj 2021.	31.08.2021.	01.01.2022.
169	ožujak 2021	10.7*	listopad 2021.	30.11.2021.	01.04.2022.
170	lipanj 2021	10.8	siječanj 2022.	28.02.2022.	01.07.2022.
171	studenj 2021	Izdanje 11.0*	srpanj 2022.	31.08.2022.	01.01.2023.

*Tiskana verzija uključuje kumulativni popis reagensa

Komentari revidiranih tekstova

Slika 82. Tzv. stablo sa sadržajem HRF-a

U „stablu“ se nalaze samo naslovi poglavlja koja su prevedena (u cijelosti ili djelomično), dok se naslovi svih poglavlja mogu pronaći u poglavlju Popis općih poglavlja.

U „stablu“ su vidljiva dva osnovna stila kojima su pisani naslovi, a to su: podebljano (bold) i normal. Podebljani naslovi označavaju poglavlja koja su prevedena u cijelosti, a naslovi koji nisu podebljani označavaju poglavlja koja su prevedena djelomično. Naslovi poglavlja koja u pravilu ne sadrže tekst, nego se samo dalje granaju na podnaslove također su podebljani.

Klikom na oznaku otvaraju se naslovi potpoglavlja. Klikom na oznaku naslovi se ponovno sažimaju na višu razinu.

Poglavlja HRF-a

Sadržaj HRF-a podijeljen je na 15 glavnih poglavlja, označenih rednim arapskim brojevima 1 – 15 (od kojih poglavlja 1 – 14 prate koncepciju Ph. Eur., poglavlje 15 su Ostali tekstovi uključeni u *Hrvatsku farmakopeju*), te nekoliko uvodnih poglavlja. Ti su naslovi vidljivi u prvoj grani „stabla“.

- HRVATSKA FARMAKOPEJA
- EUROPSKA FARMAKOPEJA
- PHARMEUROPA
- Popis općih poglavlja
- 1. Opće napomene
- 3. Materijali za spremnike i spremnici
- 4. Reagensi
- 5. Opći članci
- 6. Opće monografije
- 7. Farmaceutski oblici
- 8. Cjepiva
- 9. Imunoserumi
- 10. Radiofarmaceutski pripravci
- 11. Zavojni i kirurški materijal
- 12. Biljne droge
- 13. Homeopatski pripravci
- 14. Djelatne i pomoćne tvari, tvari iz krvi i plazme
- 15. Neobvezujući tekstovi

Slika 83. „Stablo“ s popisom poglavlja

Uvodna poglavlja HRF-a

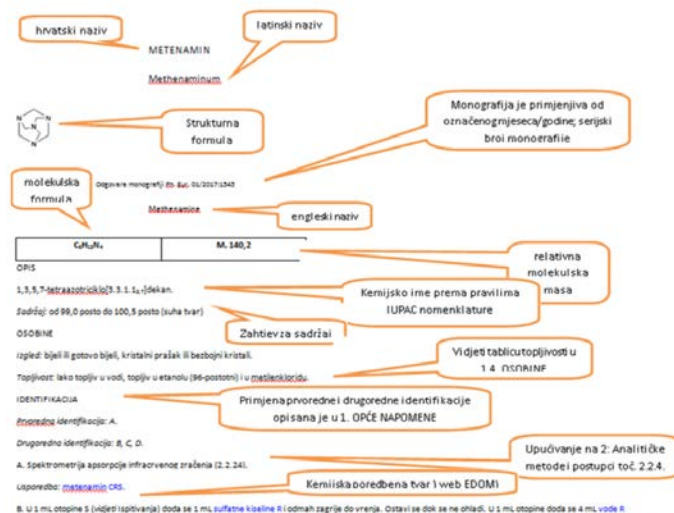
Uvodna poglavlja podijeljena su u tri grupe: *Hrvatska farmakopeja*, *Europska farmakopeja* i *Pharmeuropa*:

- HRVATSKA FARMAKOPEJA
  - I. Predgovor izdanju 5.0 Hrvatske farmakopeje
  - II. Predgovor Dodatku 5.5 Hrvatske farmakopeje
  - III. Suradnici Hrvatske farmakopeje
  - IV. Kako pretraživati
  - V. Kako čitati monografiju
- EUROPSKA FARMAKOPEJA
  - I. Predgovor Ph. Eur. 10.0
  - II. Uvod Ph. Eur. 10.0
  - III. Suradnici Europske farmakopeje
  - IV. Sadržaj petog dodatka desetog izdanja 10.5
    - Opće monografije
- PHARMEUROPA
  - Komentari revidiranih tekstova objavljenih u Dodatku 10.5 Ph. Eur.

Slika 84. Uvodna poglavlja

U prvom dijelu pod naslovom *Hrvatska farmakopeja* nalazi se predgovor novom izdanju i eventualno dodatku *Hrvatske farmakopeje* koji donosi informacije o samom izdanju/dodatku, o sadržaju s posebno nabrojenim novoprevedenim, revidiranim ili ispravljenim tekstovima u HRF-u, tko je sudjelovao u izradi te kratke upute za pretraživanje.

Kako čitati monografiju dio je koji daje tumačenje pojedinih dijelova monografije koja ima čvrstu strukturu, istu u cijeloj farmakopeji:

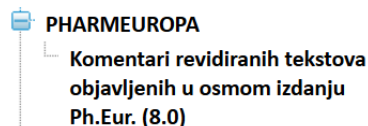

Slika 85. Slika teksta koji pojašnjava strukturu monografije

U dijelu *Europska farmakopeja* preveden je predgovor važećeg izdanja Ph. Eur. koji uglavnom piše predsjednik Komisije Europske farmakopeje, tijela koje uz pomoć delegiranih stručnjaka donosi i usvaja farmakopejske zahtjeve. Tu je i *Uvod* u važeće izdanje Ph. Eur. te *Popis suradnika Europske farmakopeje*. Uz svako novo izdanje Ph. Eur. u ovom dijelu naveden je i njegov sadržaj, što uključuje nove, revidirane, ispravljene tekstove i tekstove čiji su se naslovi izmijenili.

Pharmeuropa

U dijelu *Pharmeuropa* prevedeni su *Komentari revidiranih tekstova* objavljenih u odgovarajućem izdanju Ph. Eur. U ovom su poglavlju navedeni sažeti prikaz/opis promjena koje su tekstovi doživjeli i razlozi zbog kojih je došlo do promjene, kao u primjeru *cisteinklorid hidrata* na slici 87.

Slika 86. Pharmeuropa u „stablu“

Cisteinklorid hidrat (0895)

Opis: dodano je područje primjene monografije.

Identifikacija E: zamijenjeno specifičnijim ispitivanjem.

Ninhidrin-pozitivne tvari: TLC je zamijenjena kromatografijom koja koristi analizator amino kiselina što omogućuje i kvantificiranje amonijaka.

Teški metali: metoda A zamijenjena je metodom G.

Slika 87. Primjer komentara iz Pharmeuropae

Popis općih poglavlja

U ovom su popisu originalni nazivi svih općih poglavlja *Europske farmakopeje* s prijevodom na hrvatski jezik i brojem monografije.

U popisu su vidljiva dva osnovna stila kojima su pisani naslovi, a to su: podebljano (bold) i normal. Podebljani naslovi označavaju poglavlja koja su prevedena u cijelosti, a naslovi koji nisu podebljani označavaju poglavlja koja su prevedena djelomično. Naslovi glavnih poglavlja koja u pravilu ne sadrže tekst, nego se samo dalje granaju na podnaslove također su podebljani.

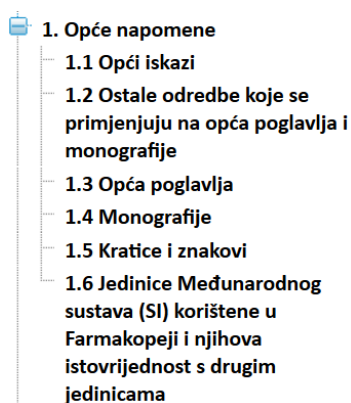
Popis općih poglavlja

	Engleski naslov	Hrvatski naslov	Monografija broj
1.	General notices	Opće napomene	01/2013:10000
1.1.	General statements	Opći iskazi	
1.2.	Other provisions applying to general chapters and monographs	Ostale odredbe koje se primjenjuju na opća poglavlja i monografije	

Slika 88. Primjer dvojezičnog navođenja naziva općih poglavlja

Opće napomene

Poglavlje 1. *Opće napomene* prevedeno je u cijelosti. U njemu se nalaze opće napomene koje se odnose na sve ostale tekstove u HRF-u. Te su napomene korisniku potrebne kako bi se mogli pravilno tumačiti tekstovi monografija i ostalih poglavlja.

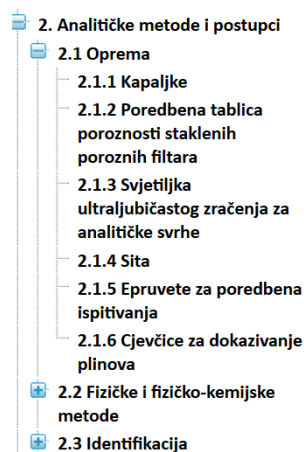

- 1. Opće napomene
  - 1.1 Opći iskazi
  - 1.2 Ostale odredbe koje se primjenjuju na opća poglavlja i monografije
  - 1.3 Opća poglavlja
  - 1.4 Monografije
  - 1.5 Kratice i znakovi
  - 1.6 Jedinice Međunarodnog sustava (SI) korištene u Farmakopeji i njihova istovrijednost s drugim jedinicama

Slika 89. Opće napomene u „stablu“

Analitičke metode i postupci

Poglavlje 2. *Analitičke metode i postupci* sadrži prijevode svih metoda i postupaka na koje se pozivaju ispitivanja navedena u prevedenim monografijama poglavlja 12 i 14.

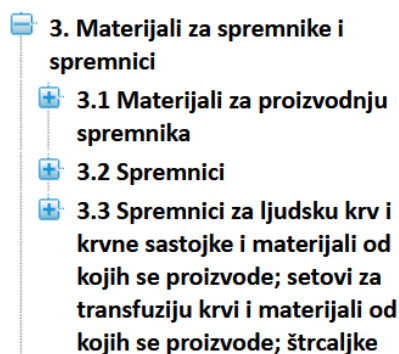
- 2. Analitičke metode i postupci
  - 2.1 Oprema
    - 2.1.1 Kapaljke
    - 2.1.2 Poredbena tablica poroznosti staklenih poroznih filtara
    - 2.1.3 Svjetiljka ultraljubičastog zračenja za analitičke svrhe
    - 2.1.4 Sita
    - 2.1.5 Epruvete za poredbena ispitivanja
    - 2.1.6 Cjevčice za dokazivanje plinova
  - 2.2 Fizičke i fizičko-kemijske metode
  - 2.3 Identifikacija

Slika 90. Dio popisa „Analitičke metode i postupci“ u „stablu“

U „stablu“ se nalaze samo naslovi prevedenih poglavlja. Koga zanimaju svi naslovi iz ovog poglavlja koji se nalaze u Ph. Eur., naći će ih u gore opisanom *Popisu općih poglavlja*.

Materijali za spremnike i spremnici

U poglavlju 3. *Materijali za spremnike i spremnici* opisani su materijali koji se rabe za proizvodnju spremnika za farmaceutsku uporabu:

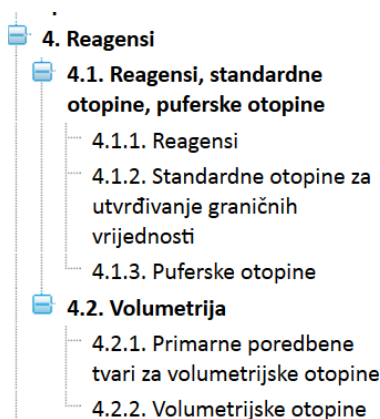
Slika 91. Materijali za spremnike i spremnici u „stablu“

Nadalje su opisana svojstva i opća ispitivanja staklenih i plastičnih spremnika za farmaceutsku uporabu te gumeni čepovi za te spremnike.

U trećem su dijelu opisani spremnici za ljudsku krv i krvne sastojke te materijali od kojih se proizvode, setovi za transfuziju krvi i materijali od kojih se proizvode te štrcaljke.

Reagensi

Poveznice u prevedenim monografijama i općim člancima vode na sve reagense potrebne za izvođenje analitičkog ispitivanja u poglavlju 4. *Reagensi*. U poglavlju su navedeni reagensi odabrani za potrebe ovog izdanja u skladu s odabranim monografijama. Konceptcija poglavlja *Reagensi* ista je kao u Ph. Eur., što znači da su reagensi podijeljeni u dva glavna dijela: 4.1. *Reagensi, standardne otopine, puferske otopine* i 4.2. *Volumetrija* (primarne poredbene tvari za volumetrijske otopine i volumetrijske otopine).

Slika 92. Grananje podnaslova reagensu u „stablu“

U odgovarajućim tablicama nalaze se podaci koji pomažu u identificiranju reagensa koji je potreban u ispitivanju i definiraju njegovu kakvoću (primjerice, CAS broj, molekulska masa, kemijska formula, kemijski naziv, čistoća, način pripreme i sl.):

4.1.1 Reagensi ^[1]
[01/2014:40101]

Tablica 4.1.1. Dvojezični popis reagensa

Naziv reagensu u HRF	Naziv reagensu u Ph. Eur.	Podaci o reagensu i/ili njegovoj pripremi
1,4-benzokinon R	1,4-benzoquinone R	1,4-benzokinon. C ₆ H ₄ O ₂ . (M _r 108,1). 1118500. Cikloheksa-2,5-dien-1,4-dion. Sadržaj: najmanje 98,0 posto.
2 M alkoholni kalijev hidroksid R	potassium hydroxide, alcoholic, 2M R	2 M alkoholni kalijev hidroksid. 1070301. Otopi se 12 g kalijevog hidroksida R u 10 mL va

Slika 93. Primjer tablice s reagensima

Opći članci

Poglavlje 5. *Opći članci* sadrži cijeli niz općih članaka različitog sadržaja:

- 5. Opći članci
  - 5.1 Opći članci o mikrobiologiji
    - 5.1.1 Metode pripreme sterilnih proizvoda
    - 5.1.2 Biološki indikatori u sterilizaciji
    - 5.1.4 Mikrobiološka kakvoća nesterilnih farmaceutskih pripravaka i tvari za farmaceutsku uporabu
    - 5.1.9 Smjernice za korištenje ispitivanja sterilnosti
    - 5.1.10 Smjernice za korištenje ispitivanja bakterijskih endotoksina (BET)
  - 5.2 Opći članci o biološkim proizvodima
    - 5.2.1 Nazivlje korišteno u monografijama za biološke proizvode
    - 5.5 Alkoholometrijske tablice
    - 5.8 Farmakopejsko usklađivanje
    - 5.10 Provjera onečišćenja u tvarima za farmaceutsku uporabu
    - 5.11 Ulomak Osobine u monografijama
    - 5.12 Referencijska poredbená sredstva
    - 5.15 Osobine povezane s namjenom pomoćnih tvari
    - 5.17 Preporuke za metode ispitivanja farmaceutskih oblika
      - 5.17.1 Preporuke za ispitivanje oslobađanja djelatne tvari

Slika 94. Opći članci u „stablu“

Do općih članaka dolazi se ili iz „stabla“ klikanjem na odgovarajuće poglavlje ili na jednom mjestu iz tablice *Popis općih poglavlja* do koje se dolazi iz „stabla“ klikom na odgovarajući naslov.

Opće monografije i Farmaceutski oblici

Od **poglavlja 6 do 13** monografije su posložene prema istom principu i do njih se najlakše i najsigurnije dolazi u odgovarajućoj tablici koja se nalazi na početku svakoga pojedinog poglavlja.

- 6. Opće monografije
- 7. Farmaceutski oblici
- 8. Cjepiva
  - 8.1 Cjepiva za humanu primjenu
  - 8.2 Cjepiva za veterinarsku primjenu
- 9. Imunoserumi
  - 9.1 Imunoserumi za humanu primjenu
  - 9.2 Imunoserumi za veterinarsku primjenu
- 10. Radiofarmaceutski pripravci
- 11. Zavojni i kirurški materijal
  - 11.1 Zavojni i kirurški materijal za humanu primjenu
  - 11.2 Zavojni i kirurški materijal za veterinarsku primjenu
- 12. Biljne droge
- 13. Homeopatski pripravci

Slika 95. Poglavlja 6 – 13 u „stablu“

Svaki je popis donesen cjelovito u odnosu na važeće izdanje Ph. Eur., poveznice s podebljanih naziva vode do cjelovito prevedenih poglavlja općih monografija ili farmaceutskih oblika, a ostale do djelomično prevedenih tekstova, kao što je to u sljedećem primjeru:

6 Opće monografije

Tablica 6. – Višejezični popis općih monografija u Ph. Eur.

Hrvatski naslov	Engleski naslov	Latinski naslov	Broj monografije u Ph. Eur.
Biljna masna ulja	Vegetable fatty oils	Olea herbaria	01/2008:1579
Biljne droge	Herbal drugs	Plantae medicinales	01/2012:1433
Biljni čajevi	Herbal teas	Plantae ad ptisanam	01/2013:1435

Slika 96. Primjer tablice s višejezičnim popisom monografija

Poglavlja 8, 9 i 11

U poglavljima 8, 9 i 11 monografije su podijeljene, jednako kao i Ph. Eur., prema primjeni, na one za humanu i one za veterinarsku, kao na donjem primjeru:

8.1 Cjepiva za humanu primjenu

Tablica 8.1. - Višejezični popis monografija cjepiva za humanu primjenu u Ph. Eur.

Hrvatski naslov	Engleski naslov	Latinski naslov	Broj monografije u Ph. Eur.
BCG za imunoterapiju	BCG for immunotherapy	BCG ad immunocurationem	01/2009:1929
Cjepivo protiv bedrenice (iz filtrata podloge za kultivaciju), adsorbirano, za humanu primjenu	Anthrax vaccine for human use (adsorbed, prepared from culture filtrates)	Vaccinum anthracis adsorbatum ab colato culturarum ad usum humanum	01/2008:2188

Slika 97. Primjer popisa monografija iz poglavlja 8 – 11

Biljne droge

U poglavlju 12 *Biljne droge* se, slično kao i u poglavlju 14, na početku nalazi Tablica 12 *Višejezični popis monografija biljnih droga u Ph. Eur.* U tablici je naveden cjeloviti popis svih monografija biljnih droga važećeg izdanja Ph. Eur.:

12 Biljne droge ^[1]

Tablica 12. - Višejezični popis monografija biljnih droga u Ph. Eur.

Hrvatski naslov	Ljekarnički naziv (sinonim)	Engleski naslov	Latinski naslov	Broj monografije u Ph. Eur.
Abelmošus, vjenčić	Abelmošusov vjenčić	Abelmoschi corolla	Abelmoschi corolla	01/2020:2827
Afrička trešnja, kora	Kora afričke trešnje	Pygeum africanum bark	Pruni africanae cortex	01/2015:1886
Agar	Agar	Agar	Agar	01/2009:0310
Akantopanax, kora	Akantopanaxova kora	Acanthopanax bark	Acanthopanax gracilistylis cortex	07/2017:2432
Akebija, stabljika	Akebijina stabljika	Akebia stem	Akebiae caulis	01/2019:2472
Akirant dvozub, korijen	Korijen dvozubog akiranta	Achyranthes bidentata root	Achyranthis bidentatae radix	04/2019:2999
Alge smeđe	Smeđe alge	Kelp	Fucus vel Ascophyllum	01/2008:1426
Aloj kapski	Kapski aloj	Aloes, Cape	Aloe capensis	01/2017:0258

Slika 98. Primjer tablice s višejezičnim popisom monografija biljnih droga

Tablica je složena prema abecednom redu hrvatskih naziva. Ako korisniku nije poznat farmakopejski naziv, pretraživanje poglavlja može se obaviti prema ljekarničkom nazivu (sinonimu), nazivu, dijelu naziva monografije na engleskom jeziku ili jedinstvenom broju monografije.

U tablici se nalaze poveznice na prevedene monografije pa se njima može pristupiti iz tablice ili pretraživanjem. Kako je tablica znatno manja u odnosu na poglavlje 14, u „stablu“ nema podjele po slovima abecede. Sve prevedene monografije imaju poveznice iz „stabla“ i opet su vidljiva dva stila – bold (monografije prevedene u cijelosti) i normal (monografije prevedene djelomično):

12. Biljne droge
Bademovo ulje, djevičansko
Bademovo ulje, rafinirano
Ipekakuanin tekući ekstrakt, normirani
Ipekakuanina tinktura, normirana
Laneno ulje, djevičansko
Maslinovo ulje, djevičansko
Maslinovo ulje, rafinirano
Peruanski balzam
Ricinusovo ulje, djevičansko
Ricinusovo ulje, hidrogenirano
Ricinusovo ulje, rafinirano
Vosak, bijeli
Vosak, žuti

Slika 99. Prevedene monografije biljnih droga u „stablu“

Sve monografije biljnih droga prevedene su najmanje u dijelu *OPIS* i u tablici imaju poveznice na prevedeni tekst iz tablice, a monografije biljnih droga koje su prevedene u cijelosti ili djelomično, podebljane su u tablici i poveznice vode do teksta monografije.

Zbog jednostavnosti pretraživanja, preglednosti i homogenosti izričaja usuglašeno je da nazivlje monografija biljnih droga i biljnih pripravaka, revidirano u Dodatku HRF-a 4.3, ima „indeksirani“ oblik prema principu nizanja:

„Biljna vrsta, biljni dio, biljni pripravak“

Primjeri indeksiranog oblika naslova monografije

- biljna droga: Anđelika ljekovita, korijen; Sljez crni, cvijet;

- biljni pripravak: Komorač gorki, plod, eterično ulje; Glog, list s cvijetom, suhi ekstrakt.

Nazivi biljnih vrsta za koje nemamo hrvatski prijevod (ili narodni naziv) uglavnom se tvore transkripcijom latinskog naziva biljnog roda (primjerice: „Ginko, list“ prema vrsti *Ginkgo biloba L.*). Pri razmatranju odgovarajućeg naziva, kada je to opravdano, uzela se u obzir ljekarnička tradicija nazivlja biljnih droga.

Usporedo s indeksiranim nazivom navedeni su i u praksi korišteni ljekarnički nazivi biljnih droga (uobičajeno posvojni pridjev izveden od naziva biljne vrste + imenica koja se odnosi na biljni dio; primjerice: Eukalptusov list, Bazgin cvijet).

Primijenjena pravila pri tvorbi nazivlja monografija biljnih droga i biljnih pripravaka te prisutni izuzeci od tih pravila detaljno su pojašnjeni u uvodnom poglavlju *online* izdanja HRF-a, odnosno u dijelu „IV. Kako pretraživati“ unutar „stabla“ „HRVATSKA FARMAKOPEJA“.

Djelatne i pomoćne tvari, tvari iz krvi i plazme

Monografije su srž farmakopeje. Svi ostali tekstovi proizlaze iz monografija i zbog njih te pomažu da se zahtjevi i ispitivanja u njima ispravno provode.

Klikom na poglavlje 14. *Djelatne i pomoćne tvari, tvari iz krvi i plazme* u „stablu“, otvara se poglavlje na čijem se početku nalazi Tablica 14 *Višejezični popis monografija djelatnih i pomoćnih tvari, tvari iz krvi i plazme u Ph. Eur.* U tablici je naveden cjeloviti popis svih monografija važećeg izdanja Ph. Eur.:

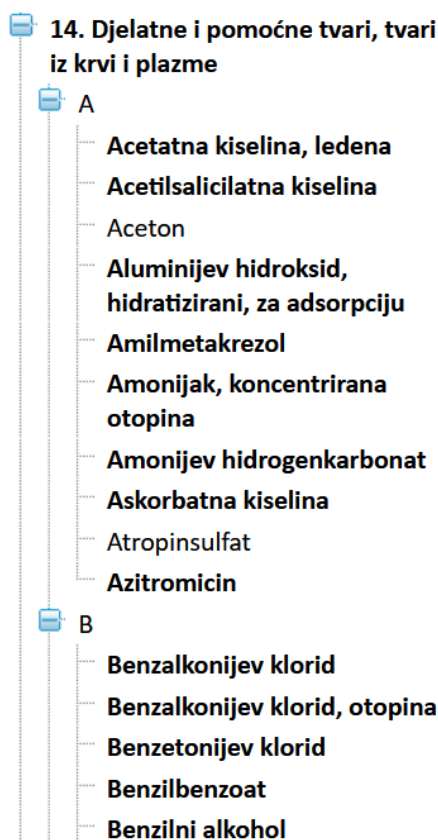
Atropin	Atropine	Atropinum	07/2010:2056
Atropin sulfat	Atropine sulphate	Atropini sulfas	04/2008:0068
Azaperon, za veterinarsku primjenu	Azaperone for veterinary use	Azaperonum ad usum veterinarium	04/2010:1708
Azatioprin	Azathioprine	Azathioprinum	07/2010:0369
Azelastinklorid	Azelastine hydrochloride	Azelastini hydrochloridum	01/2008:1633
Azitromicin	Azithromycin	Azithromycinum	01/2011:1649
B			
Bacitracin	Bacitracin	Bacitracinum	01/2008:0465

Slika 100. Primjer tablice s višejezičnim popisom monografija

Nazivi u tablici poredani su prema abecednom redu hrvatskih naziva. Ako korisniku nije poznat hrvatski naziv, može pretražiti poglavlje prema nazivu ili dijelu naziva monografije na engleskom i latinskom jeziku ili prema jedinstvenom broju monografije.

U tablici se nalaze poveznice na prevedene monografije pa se njima može pristupiti iz tablice ili pretraživanjem ili „skrolanjem“. Monografije prevedene u cijelosti istaknute su masnim slovima u odnosu na djelomično prevedene monografije. Ako monografija nije prevedena u HRF-u, nema poveznice na prijevod, nego engleski ili latinski naziv ili jedinstveni broj monografije upućuju na nju u Ph. Eur.

Traženu monografiju može se pronaći i preko „stabla“ na lijevoj strani ekrana:

Slika 101. Prevedene monografije u „stablu“

Poglavlje 14 u „stablu“ grana se na početna slova abecede. U „stablu“ se nalaze samo ona slova kojima počinju nazivi prevedenih monografija. Ostala se ne pojavljuju u „stablu“. Dakle, u „stablu“ se nalaze samo prevedene monografije, u cijelosti ili djelomično.

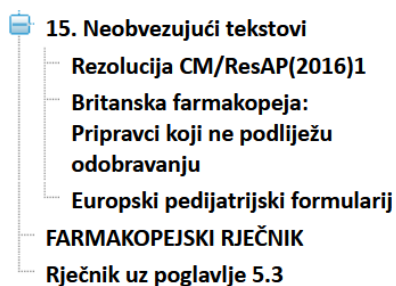
Odabere se željeno slovo i potraži monografiju prema hrvatskom nazivu.

Poglavlja *OPIS*, *OSObine* i *IDENTIFIKACIJA* dana su u cijelosti, a poglavlja *ISPITIVANJA* i *ODREĐIVANJE SADRŽAJA* djelomično su prevedena. Navedeni su samo oni podaci koji su potrebni da bi se pomoću njih mogla provjeriti usklađenost certifikata analize tvari sa zahtjevima monografije. Kod svih djelomično prevedenih monografija odmah na početku poglavlja stoji napomena: „Ovaj ulomak donosi samo zahtjeve kakvoće, bez detaljnog opisa svih postupaka“.

Neobvezujući tekstovi

To je posebno poglavlje u HRF-u. U njemu se donose tekstovi koji nisu prijevodi Europske farmakopeje, a važni su za ljekarničku struku (npr. regulativa, dobre prakse, vodiči i sl.).

Slika 104. Neobvezujući tekstovi HRF

Klikom na Neobvezujuće tekstove otvara se detaljan popis tekstova prevedenih iz Britanske farmakopeje te općih tekstova i monografija Europskog pedijatrijskog formularija.

15 NEOBEZUJUĆI TEKSTOVI

Popis neobvezujućih tekstova objavljenih u HRF

Engleski naslov	Hrvatski naslov	Oznaka teksta
Resolution CM/Res(2016)1 on quality and safety assurance requirements for medicinal products prepared in pharmacies for the special needs of patients	Rezolucija CM/Res(2016)1 o zahtjevima za osiguranje kakvoće i sigurnosti lijekova izrađenih u ljekarni za posebne potrebe pacijenata	CM/Res(2016)1
British Pharmacopoeia: Unlicensed Medicines	Britanska farmakopeja: Pripravci koji ne podliježu odobravanju	BP 2015
Foreword	Predgovor	
British Pharmacopoeia Volume I & II – General Notices, Part II	Britanska farmakopeja Volumen I i II, Opće napomene, Dio II	
British Pharmacopoeia Volume III – Formulated Preparations: General Monographs	Britanska farmakopeja Volumen III, Oblikovani pripravci: Opće monografije	

Slika 105. Neobvezujući tekstovi HRF

Napomena: U neobvezujuće tekstove HRF spada i također i poglavlje Pharmeuropa, koje je zbog logike poretka smješteno nakon uvodnog poglavlja Europska farmakopeja (sl. 41.).

Englesko-hrvatski rječnik stručnog nazivlja korištenog u prijevodima za HRF

Ovaj je rječnik dan samo za informaciju i kao priručnik korisnicima *Hrvatske farmakopeje*. Prijevod pojedinog izraza nije nužno iscrpan, nego se za pojedine izraze navode najčešće korišteni prijevodi. Radi boljeg razumijevanja u određenom su kontekstu korišteni kod nas uvriježeni izrazi. Redoslijed navedenih prijevoda odgovara učestalosti korištenja.

Posebno je izdvojen rječnik uz opće poglavlje 5.3 Statistička analiza rezultata bioloških određivanja i ispitivanja s matematičkim i statističkim izrazima.

PRETRAŽIVANJE HRVATSKE FARMAKOPEJE

Pretraživanje

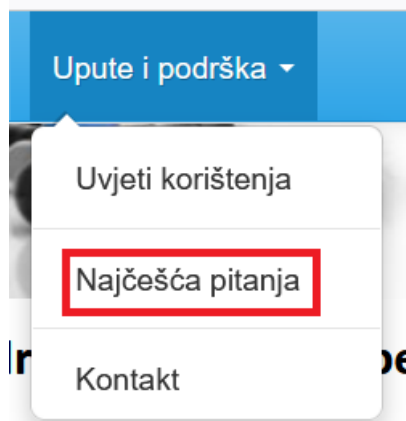
Upute o pretraživanju

Nakon otvaranja HRF-a kratka uputa o pretraživanju (vidi i sliku 85) može se naći u samoj farmakopeji u „stablu“:

Slika 106. Kako naći kratku uputu za pretraživanje u HRF-u

ili u dijelu „Uputa i podrška“ kojem se pristupa iz zaglavlja:

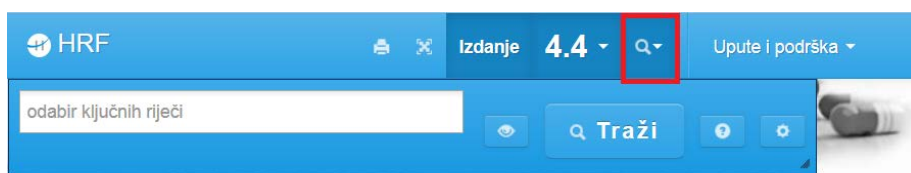
Slika 107. Kako u zaglavlju naći uputu za korištenje

Slika 108. Kratka uputa za pregled i pretraživanje HRF-a u dijelu „Upute i podrška“

Pretraživanje cjelokupnog izdanja

Pretraživanje cjelokupnog izdanja omogućeno je pomoću tražilice ugrađene u aplikaciju HRF online.

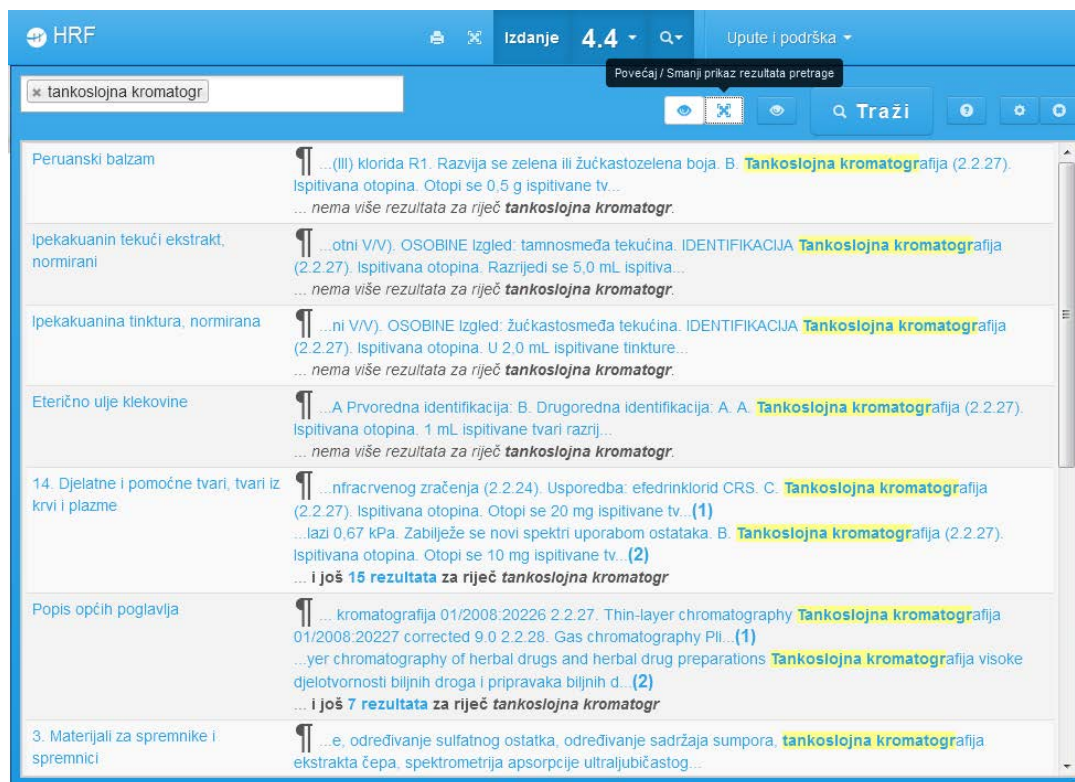
Slika 109. Kako naći tražilicu u zaglavlju

Klikom na oznaku otvara se prostor za upis jezične sintagme s pripadnim alatima tražilice. Mora se upisati minimalno dva znaka, a kad je željena sintagma ispravno upisana, odabir se prije pretraživanja mora potvrditi ili klikom miša na poveznicu koja se pojavljuje ispod forme za upis ili pritiskom tipke „Enter“ nakon završetka upisivanja. Nakon toga se klikne na gumb „Traži“.

Slika 110. Upisivanje pojmova u tražilicu

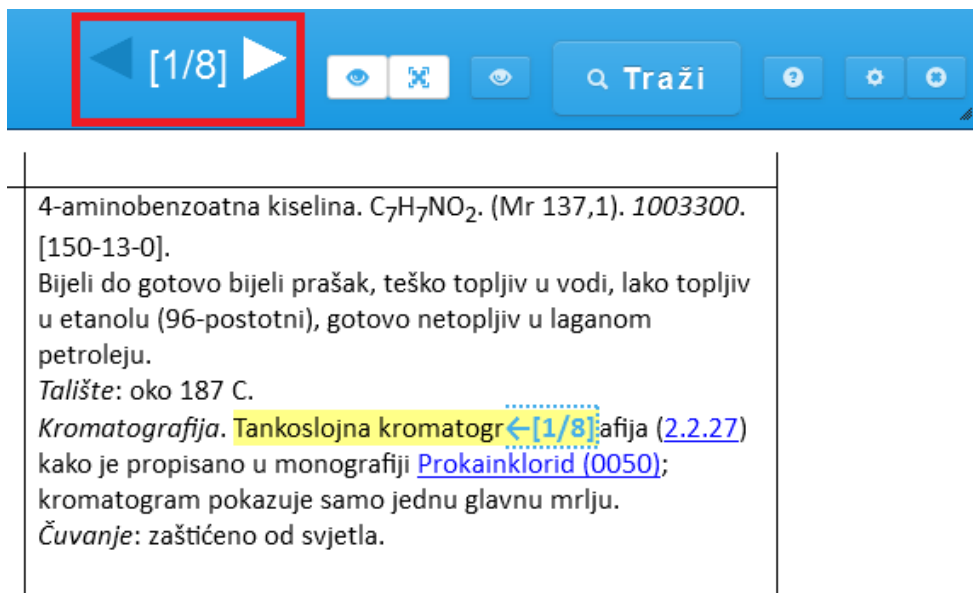
Rezultati pretraživanja pojavljuju se u isječcima kao na donjoj slici. Tražilica ne zahtijeva upis cijelog pojma, nego je moguće pretraživati i ako je upisan tek dio riječi kao na slici 111. Pretraživana jezična sintagma upisana na početku pretrage istaknuta je žutom bojom u rezultatima pretrage.

Slika 111. Rezultati pretraživanja za pojam „tankoslojna kromatogr“.

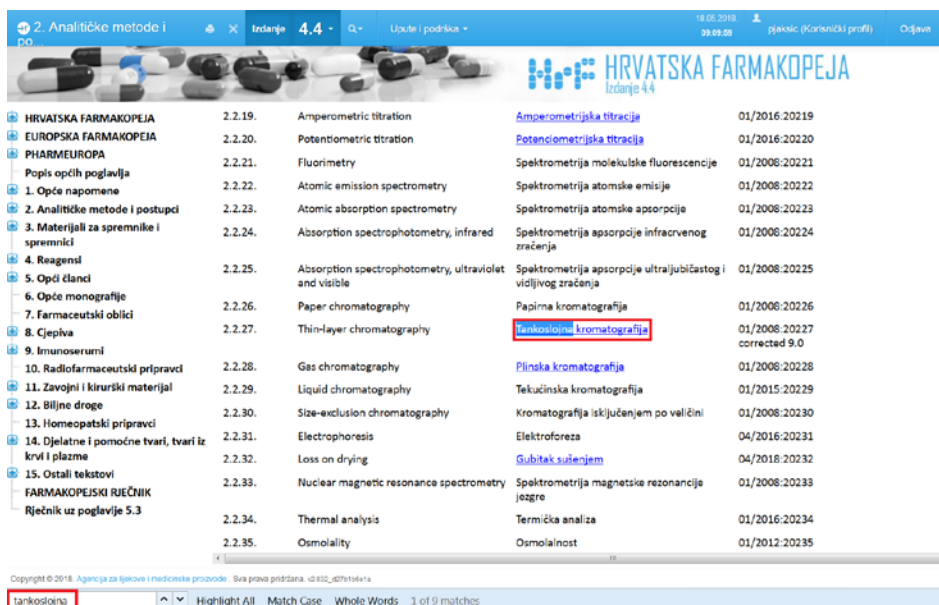
Klikom na neki od isječaka rezultata pretraživanja otvara se prikaz istog rezultata u odgovarajućem poglavlju HRF-a također istaknut žutom bojom, a u zaglavlju se pojavljuje novi alat za pregled rezultata pretraživanja u poglavlju u kojem se traženi pojam nalazi u HRF-u.

Slika 112. Alat za pregled rezultata pretraživanja u poglavlju u kojem se traženi pojam nalazi u HRF-u

Pretraživanje u pregledniku

Druga je mogućnost pretraživanja tako da se odabere **opcija pretraživanja u pregledniku (Ctrl + F)** i točno upiše traženi pojam. Može se upisati i dio riječi. Funkcionalnost pretraživanja isključivo je određena korištenim preglednikom.

Slika 113. Opcija pretraživanja u pregledniku

Važno je naglasiti da se pretraživanje mora obavljati u ciljanoj poglavlju. Na taj način nije moguće odjednom pretraživati cjelokupni sadržaj HRF-a. To podrazumijeva da se za određeni pojam ipak mora znati u kojem se poglavlju očekuje da će se naći.

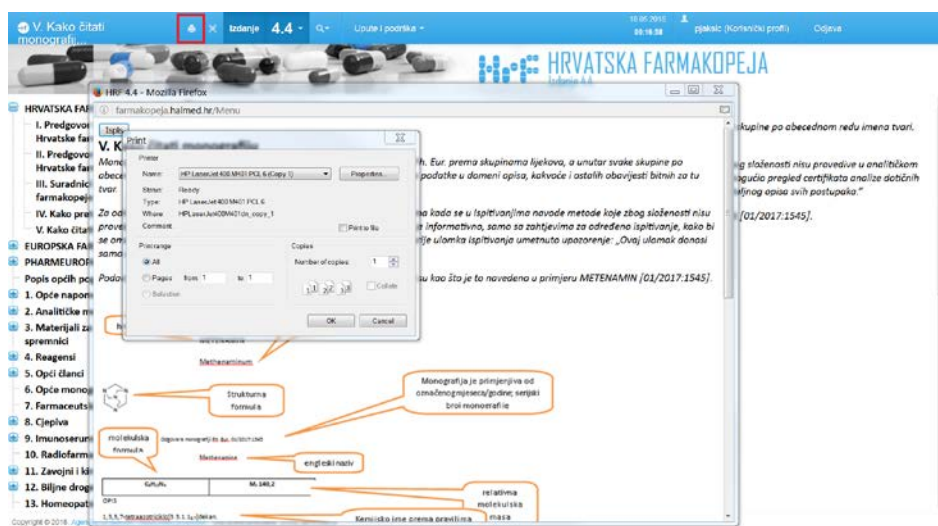
Mogućnost ovakvog elektroničkog pretraživanja tekstualnog sadržaja **zamjenjuje klasični „indeks“** u tiskanim izdanjima i ubrzava pretragu, osobito ako se određeni pojam pojavljuje na više mjesta.

Kopiranje i ispis

Kopiranje i tiskanje tekstova Hrvatske farmakopeje je moguće, ali ga ne preporučujemo jer to nije prema pravilima Dobre dokumentacijske prakse. Napominjemo da je važno prije svakog korištenja farmakopejskog teksta provjeriti je li još uvijek važeći ili je u međuvremenu ažuriran i izvan snage.

Kopiranje sadržaja – otvoreni sadržaj HRF-a može se kopirati uobičajenim alatima preglednika.

Ispis sadržaja poglavlja koje se trenutno pregledava – klikom na oznaku pojavljuje se prozor za odabir ispisa.

Slika 114. Ispis sadržaja

Upozorenje: Klikom na ispis dobit ćete ispis cijelog otvorenog poglavlja (npr. „Analitičke metode i postupci“). Ako ne želite ispis cijelog poglavlja, nego samo određenog dijela, preporučuje se kopirati odabrani tekst u word i ispis iz tog dokumenta.

DEMO-VERZIJA HRF-a

Pristup za vanjske korisnike moguć je sa stranice <https://www.halmed.hr/Lijekovi/Farmakopeja/Hrvatska-farmakopeja/>, klikom na *banner* u vrhu stranice ili na poveznicu na sredini stranice označenu crveno kao na donjoj slici:

The screenshot shows the website interface for the HRF-a demo version. At the top, there is a navigation menu with links: O HALMED-u, Lijekovi, Medicinski proizvodi, Promet, proizvodnja i inspekcija, Farmakovigilancija, and Novosti i edukacije. Below the menu is a banner image of pills. To the right of the banner are three buttons: 'za PACIJENTE I JAVNOST', 'za ZDRAVSTVENE RADNIKE', and 'za PREDSTAVNIKE INDUSTRIJE'. The main content area is titled 'LIJEKOWI' and contains a breadcrumb trail: 'Naslovnica > Lijekovi > Farmakopeja > Hrvatska farmakopeja > Hrvatska farmakopeja'. A red box highlights the 'Hrvatska farmakopeja' link in the breadcrumb. The main text area contains several paragraphs of text, with a red box highlighting the word 'ovdje' in the final paragraph. On the right side, there is a sidebar menu with links: 'Baza lijekova', 'Informacije o lijekovima', 'Potrošnja lijekova', 'Upute za podnositelje zahtjeva', 'Odjel službenog laboratorija za provjeru lijekova - OMCL', 'Farmakopeja', '> Hrvatska farmakopeja', '> Europska farmakopeja', '> Suradnja', and 'Za pacijente'.

Slika 115. Ulazak u demo-verziju HRF-a

Kako bi se korisnici upoznali s izgledom i načinom pretraživanja novih izdanja Hrvatske farmakopeje, prije nabave licence na stranici <http://demofarmakopeja.halmed.hr/> mogu pogledati demo-verziju jedne monografije ljekovite tvari s poveznicama na odgovarajuće tekstove. Izgled i način pretraživanja opisani u ovoj uputi isti su i za demo- verziju HRF-a.

Ako želite znati koje sve tekstove možete naći u Hrvatskoj farmakopeji, na istoj stranici <https://www.halmed.hr/Lijekovi/Farmakopeja/Hrvatska-farmakopeja/> nalazi se i poveznica preko koje je moguće ući u excel tablicu Usporedni popis tekstova Europske farmakopeje i prevedenih tekstova u HRF-u:

Hrvatska farmakopeja

Potpisivanjem *Konvencije o izradi Europske farmakopeje*, donesene 22. srpnja 1964. godine u Strasbourgu, Republika Hrvatska se 14. rujna 1994. godine obvezala da će prihvatiti i primjenjivati sve norme za lijekove koje se objavljuju u *Europskoj farmakopeji (Ph. Eur.)*. Izdavanjem *Hrvatske farmakopeje (HRF)* stoga se ispunjavaju preuzete obveze koje proizlaze iz Konvencije o izradi Europske farmakopeje te se implementira *Europska farmakopeja* u Republici Hrvatskoj. Ova je obveza Republike Hrvatske regulirana najprije Zakonom o lijekovima i medicinskim proizvodima (Narodne novine, br. [124/97](#), [53/01](#); Narodne novine, br. [121/03](#), [177/04](#)), a potom Zakonom o lijekovima (Narodne novine, br. [71/07](#), [45/09](#), [124/11](#); (Narodne novine, br. [76/13](#), [90/14](#), [100/18](#)).

Svako izdanje *Hrvatske farmakopeje* provodi zahtjeve jednog izdanja Europske farmakopeje. Tako npr. izdanje *Hrvatske farmakopeje 3.0* provodi zahtjeve osmog izdanja Europske farmakopeje, odnosno norme koje su objavljene u osnovnom svesku osmog izdanja Europske farmakopeje te će biti nadopunjavano odgovarajućim dodacima (8.1 - 8.8).

Prema novom Zakonu o lijekovima (Narodne novine, br. [76/13](#), [90/14](#), [100/18](#); čl. 212., st. 9. i 10.), Hrvatsku farmakopeju izrađuje i izdaje Agencija za lijekove i medicinske proizvode (HALMED). U cilju što bolje suradnje s korisnicima farmakopeje HALMED je osnovao [Povjerenstvo za farmakopeju](#).

Kako bi se omogućio što širi pristup farmakopeji i pojednostavilo njeno korištenje te osiguralo redovito ažuriranje, od drugog izdanja nacionalna farmakopeja priprema se isključivo u elektroničkom (*on-line*) obliku.

Kako bi se korisnici upoznali s izgledom i načinom pretraživanja Hrvatske farmakopeje, moguće je pristupiti demo verziji jedne od monografija farmakopeje s poveznicama na odgovarajuće tekstove. Demo verzija dostupna je [ovdje](#).

Na lijevoj je strani ekrana popis prevedenih tekstova Europske farmakopeje (podebljani naslovi prevedeni su u cijelosti, a ostali djelomice). Naslovi svih tekstova i monografija uključenih u važeće izdanje Europske farmakopeje uvršteni su u posebne dvojezične odnosno trojezične tablice s poveznicama na prevedene tekstove.

Odabirom naslova na lijevoj strani ekrana, na desnoj se strani otvara odabrani tekst. Klikom na označenu poveznicu u tekstu, otvara se odgovarajući reagens, metoda ili drugi povezan tekst. Pretraživanje je moguće i klasičnim načinom (CTRL + F), pomoću tražene riječi. U demo verziji na lijevoj strani ekrana za pretraživanje su aktivni samo naslovi izravno vezani uz danu monografiju.

Popis do sada prevedenih tekstova Europske farmakopeje koji su objavljeni u Hrvatskoj farmakopeji dostupan je [ovdje](#).

Slika 116. Ulazak u Usporedni popis tekstova Europske farmakopeje i prevedenih tekstova u HRF-u

Ph. Eur.	Ph. Eur.	HRF	1. put	revizija	Dodatne informacije
0372	Benzalkonium chloride	0372	Benzalkonijev klorid 5.3	5.4c;	kromatogram
0371	Benzalkonium chloride solution	0371	Benzalkonijev klorid, otopina 5.3	5.4c;	kromatogram
0974	Benzethonium chloride	0974	Benzetonijev klorid 5.3		
0705	Benzyl benzoate	0705	Benzilbenzoat 4.5	5.0c;	
0256	Benzyl alcohol	0256	Benzilni alkohol 5.5		
0066	Benzoic acid	0066	Benzoatna kiselina 4.5		
0011	Benzocaine	0011	Benzokain 2.0	3.5; 4.4c; 5.1;	kromatogram
1493	Bismuth subgallate	1493	Bizmutov subglatat 2.0		
1494	Bismuth subnitrate, heavy	1494	Bizmutov subnitrat, teški 2.0		
0001	Boric acid	0001	Boratna kiselina	4.0	
0881	Butyl parahydroxybenzoate	0881	Butilparahidroksibenzoat 5.5		kromatogram
0379	Cetylpyridinium chloride	0379	Cetilpiridinijev klorid 5.3		
0378	Cetrimide	0378	Cetrimid 5.3		
0252	Zinc oxide	0252	Cinkov oksid		
0456	Citric acid monohydrate	0456	Citratna kiselina, hidrat 2.0	3.1; 4.0;	
0455	Citric acid	0455	Citratna kiselina, bezvodna 2.0	3.1; 4.0;	
0761	Dexpanthenol	0761	Dekspantenol 4.4	5.4	kromatogram
2410	2,4-Dichlorobenzyl alcohol	2410	2,4-Diklorobenzilni alkohol 5.3		kromatogram
0601	Dimenhydrinate	0601	Dimenhidrinat 4.5		kromatogram
0489	Ephedrine hemihydrate	0489	Efedrin hemihidrat		
0488	Ephedrine	0488	Efedrin	4.0;	
0487	Ephedrine hydrochloride	0487	Efedrinklorid		

Slika 117. Sadržaj tablice Usporedni popis tekstova Europske farmakopeje i prevedenih tekstova u HRF-u

ČESTO POSTAVLJANA PITANJA

Odgovore na najčešća pitanja vezana uz Hrvatsku farmakopeju možete naći na poveznici na dnu stranice <https://www.halmed.hr/Lijekovi/Farmakopeja/Hrvatska-farmakopeja/>.

U slučaju tehničkih poteškoća možete se obratiti na adresu podrska@halmed.hr, a za sva stručna pitanja molimo da se obratite na adresu UredZaFarmakopeju@halmed.hr.

Često postavljena pitanja o Hrvatskoj farmakopeji možete pronaći [ovdje](#).

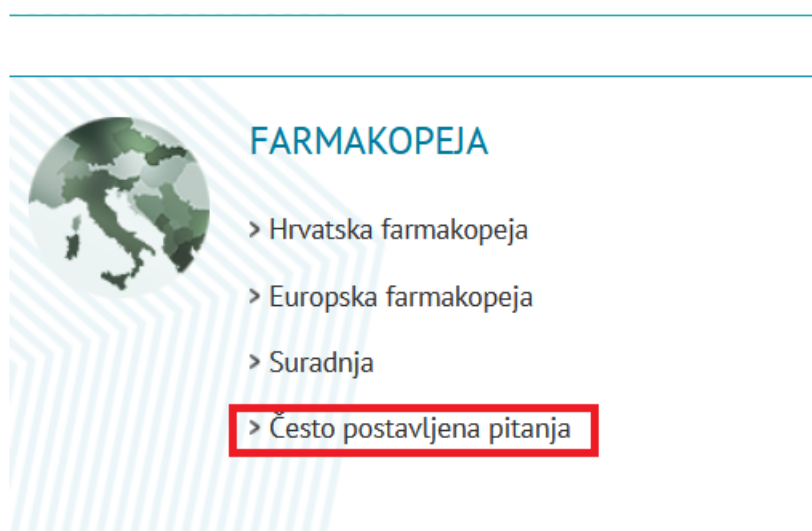

Vezani sadržaji

[Često postavljena pitanja](#)

Slika 118. Poveznice na Često postavljena pitanja

Poveznicu na ovu stranicu možete naći i na stranici <https://www.halmed.hr/Lijekovi/> u podnaslovu FARMAKOPEJA.

Slika 119. Poveznice na Često postavljena pitanja

Često postavljena pitanja nalaze se na stranici <https://www.halmed.hr/Lijekovi/Farmakopeja/Cesto-postavljena-pitanja/>.

Pitanja su podijeljena u devet tematskih grupa:

LIJEKOVI

Naslovnica > Lijekovi > Farmakopeja > Često postavljena pitanja

- > Sadržaj Hrvatske farmakopeje
- > Odnos između Europske i Hrvatske farmakopeje
- > Pretraživanje Hrvatske farmakopeje
- > Pretplata na licencu za Hrvatsku farmakopeju
- > Informatička pitanja
- > Farmakopeja u ljekarni
- > Aktivnosti povezane s farmakopejom
- > HALMED-ove internetske stranice o farmakopeji
- > Pomoć i kontakti

Slika 120. Često postavljena pitanja podijeljena u grupe

Klikom na jednu od grupa otvaraju se dolje sava pitanja te grupe, a klikom na odabrano pitanje, ispod njega se otvara odgovor na to pitanje.

- > Sadržaj Hrvatske farmakopeje
- > Odnos između Europske i Hrvatske farmakopeje
- > Pretraživanje Hrvatske farmakopeje
- > Pretplata na licencu za Hrvatsku farmakopeju
- > Informatička pitanja
- > Farmakopeja u ljekarni
- > Aktivnosti povezane s farmakopejom
- > HALMED-ove internetske stranice o farmakopeji
- > Pomoć i kontakti

Pretplata na licencu za Hrvatsku farmakopeju

Mogu li pregledati HRF prije nego što se odlučim za kupnju licence?

Kad je riječ o koncepciji HRF-a, možete ga pregledati preko demo Hrvatske farmakopeje u koju možete ući preko sljedeće [poveznice](#).

Kad je riječ o sadržaju prevedenih i neobvezujućih tekstova, možete ih naći u sljedećem [popisu](#).

Ako među prevedenim tekstovima nema onoga koji je vama potreban, pišite nam na adresu UredZaFarmakopeju@halmed.hr i vaše ćemo potrebe nastojati ispuniti u najkraćem mogućem roku.

Koliko dugo vrijedi licenca?

Slika 121. Ulazak u Često postavljena pitanja

KONTAKTI

Za tehničke teškoće molimo da kontaktirate podrska@halmed.hr.

Za stručna pitanja u vezi s farmakopejom molimo da kontaktirate UredZaFramakopeju@halmed.hr.